

Evaluatie

Actieprogramma Student en Stad

Gemeente Maastricht

Manon Bronckers
Team Economie & Cultuur
T 043 350 5295
Email:
Manon.Bronckers@maastricht.nl

Mosae Forum 10
Postbus 1992
6201 BZ Maastricht

Evaluatie

Actieprogramma Student en Stad

Juni 2017

Gemeente Maastricht

Voorwoord

Dit rapport is geschreven naar aanleiding van het verzoek van de Raad om een tussentijdse evaluatie van het actieprogramma Student en Stad uit te voeren. Ook de coördinatiegroep Student en Stad heeft behoefte aan een evaluatie van de voortgang van het actieprogramma.

Het rapport is tot stand gekomen op grond van de inbreng van gemeente Maastricht, Universiteit Maastricht (UM) en Zuyd Hogeschool. Gemeente Maastricht is de Universiteit Maastricht en Zuyd Hogeschool erkentelijk voor hun bijdrage.

Gemeente Maastricht

Maastricht University

Inhoudsopgave

Voorwoord		
1	Samenvatting	
2.	Introductie	p.1
2.1	Inleiding	p.1
2.2	Onderzoeksproces	p.3
2.2.1	Inleiding	p.3
2.2.2	Begripsbepalingen	p.3
2.2.3	Beschouwing en evaluatiedrieluik	p.3
2.2.4	Onderzoeksaanpak en verantwoording	p. 4
2.3	Leeswijzer	p.5
3.	Ontwikkelingsproces actieprogramma Student en Stad	p. 7
3.1	Inleiding	p. 7
3.2	De vertreksituatie	p. 7
3.3	Uitgangspunten oorspronkelijke actieprogramma	p. 8
3.3.1	Partners en rolverdeling	p. 8
3.3.2	Focuspunten en hoofdlijnen	p. 10
3.3	Uitdagingen Student en Stad: 2015 en verder	p. 11
3.3.1	Voortgangsrapportage 2015	p. 11
3.3.2	Branding van Maastricht als internationale universiteitsstad	p. 11
3.3.3	B(l)oeiend studentenleven – inzicht en aanbod in activiteiten voor studenten	p. 11
3.3.4	Openbaar vervoer en bereikbaarheid	p.12
3.3.5	Communicatie en informatie	p. 14
3.3.6	Integratie en leefbaarheid	p. 15
3.4	Uitdagingen Student en Stad: 2017 en verder	p. 16
3.4.1	Branding van Maastricht als internationale universiteitsstad	p. 16
3.4.2	B(l)oeiend studentenleven – inzicht en aanbod in activiteiten voor studenten	p. 21
3.4.3	Openbaar vervoer en bereikbaarheid	p. 21
3.4.4	Communicatie en informatie	p. 22
3.4.5	Integratie en leefbaarheid	p. 22
4.	Beoordelingskader	p. 25
4.1	Globale beoordeling actieprogramma	p. 25
4.1.1	SWOT-analyse	p. 25
4.1.2	TOWS-analyse	p. 29
4.2	Conclusies beoordelingskader	p. 31
5.	Conclusies en aanbevelingen	p. 32
6.	Bijlagen	

1. Samenvatting

Fundament van Student en Stad

Door de jaren heen heeft Maastricht in fundamentele documenten een aantal ambities uitgesproken die ook in 2017 nog van toepassing zijn. In het kader van het actieprogramma Student en Stad gaat het om de ambities Maastricht als:

- Maastricht als **kennisstad** met een *duurzame, internationaal georiënteerde kenniseconomie, gebaseerd op goede randvoorwaarden, een aantrekkelijk vestigingsklimaat en verbinding in de (Eu)regio*
- Maastricht als **universiteitsstad en ontmoetingsstad** - *een stad die monumentale kwaliteiten koppelt aan jeugdige dynamiek. Een Europese stad. Een 'stadse stad' die ruimte biedt voor boeiende ontmoetingen. Een stad die ervoor kiest universiteitsstad te zijn. Zichtbaar creatief, innoverend en ondernemend.*

Ontwikkelingsproces

Het voorliggende rapport waarin de voortgang van het actieprogramma Student en Stad geëvalueerd wordt laat zien dat deze ambities onlosmakelijk verbonden zijn Student en Stad en dat er sprake is van een wederkerige relatie. Kijkend naar de beginjaren van het actieprogramma, tussen 2013 en 2015 kan er vastgesteld worden dat het actieprogramma zich destijds vooral richtte op acute vraagstukken.

2013-2014

- Opstart in 2013
- Focus op acute vraagstukken en korte termijn

- Voortgang bekeken in 2015
- Stimuleringsfonds per 2016

2015-2016

- Voortzetting diverse pilots gestart in 2015-2016
- Continuering actieprogramma is onzeker ivm budget

2017 en verder

Beoordelingskader SWOT-analyse

Het beoordelingskader heeft (in eerste instantie) de vorm van een SWOT-analyse gekregen, waar diverse krachten, zwaktes, kansen en bedreigingen werden omschreven op basis van literatuuronderzoek, interviews en observerende participatie.

Strengths of sterke punten

- Maastricht als internationale universiteit- en kennisstad
- Maastricht als voorloper
- Gezamenlijke ambitie
- Apart portefeuilleonderdeel

Weaknesses of zwakke punten

- Inadequate werkvorm en organisatiestructuur
- Eigenbelang partners
- Gebrek strategisch actieplan
- Onvolkomen communicatie
- Bestuurlijk boegbeeld
- Benaming Student en Stad
- Vertegenwoordiging studenten
- Gemis betrokkenheid sociaal domein

Opportunities of kansen

- Structurele integratie
- Gecoördineerde communicatie
- Gezamenlijke strategische visie
- Verwachtingenmanagement
- Gecontinueerd budget

Threats of bedreigingen

- Betrokkenheid partners
- Ontbreken uitvoering gemeente
- Afhankelijkheid politiek-bestuurlijke context
- Gebrek structureel budget
- Onduidelijke interne structuren
- Overlap verantwoordelijkheden

Beantwoording onderzoeksvraag

Kijkend naar de data die verzameld is en op basis van de uitkomsten van de SWOT- en TOWS-analyse kan de simpele conclusie getrokken worden dat het actieprogramma Student en Stad niet klaar is voor afronding. De pilotprojecten die gestart zijn sinds de start van het stimuleringsfonds zijn nog niet gereed om op eigen benen te staan en kijkend naar de ambities die Maastricht heeft zoals het zijn van een -

(internationale) universiteitsstad, ontmoetingsstad en kennisstad is het continueren van het actieprogramma onontbeerlijk. Dit leidt tot de volgende simpele conclusie:

Kan het actieprogramma Student en Stad na 2017 worden afgerond, gebaseerd op de ontwikkelingen tot op heden en de ambities voor de toekomst?

Terugblikkend
Ontwikkelingen tot op heden

Gebaseerd op de ontwikkelingen tot op heden heeft het actieprogramma Student en Stad veel bereikt. Er zijn een aantal grote projecten en evenementen bewerkstelligd die het belang van Student en Stad illustreren. Dit heeft echter ook een aantal vraagstukken blootgelegd.

Vooruitkijkend
Ambities voor de toekomst

Kijkend naar de ambities die Maastricht heeft als stad, gebaseerd op o.a. de Economische visie, de Stadsvisie, het coalitieakkoord en de strategische visies van UM en Zuyd liggen er nog veel kansen om de ambitie van Maastricht als internationale kennisstad, universiteitsstad en ontmoetingsstad

Toekomstvisie actieprogramma Student en Stad

Uit de beantwoording van de onderzoeksvraag komt al snel een prospectieve vraag voort, namelijk: hoe gaan we verder als we stellen dat het actieprogramma niet klaar is om na 2017 afgerond te worden? We kunnen deze vraag beantwoorden op basis van de TOWS-analyse die vier deelstrategieën opstelt:

- SO- deelstrategie

Op basis van de reeds bestaande samenwerking werken aan een gezamenlijke strategische visie die overtuigt tot het voortzetten van het stimuleringsfonds. Deze gezamenlijke opdracht versterkt ook onderlinge relaties.

- ST- deelstrategie

Wanneer wordt uitgegaan van de mogelijkheden die de grootste kracht, de samenwerking, biedt kan aan de verschillende bedreigingen, met name met betrekking tot onduidelijkheid en onbegrip het hoofd geboden worden.

- WO- deelstrategie

Het creëren van duidelijkheid en begrip omtrent verantwoordelijkheden, interne- en externe werkvormen en organisatiestructuren versterkt de basis voor het overwinnen van de ervaren zwaktes. Duidelijkheid en communicatie zijn hier essentieel.

- WT- deelstrategie

Door het verkrijgen van structurele financiële fondsen en het opzetten van een vernieuwde gezamenlijke visie, wordt de druk van de politiek-bestuurlijke context getemperd en kan er structureel gewerkt worden aan het uitwerken van de ambities van Maastricht als internationale universiteitsstad

Op basis van deze deelstrategieën komen er drie aanbevelingen voor de toekomst:

1. Samenwerking verder uitbouwen:

- Verduidelijking van rolverdeling
- Aanpassing in werkvorm en overlegstructuur

2. Gezamenlijke strategische visie

- Versterken samenwerking
- Structurele afspraken
- Creëren duidelijkheid en gelijkwaardigheid

3. Verkrijgen gecontinueerd budget

- Fundament voor de toekomst
- Verder uitbouwen huidige activiteiten
- Wellicht opstart nieuwe projecten

De plannen voor een gezamenlijke strategische visie zijn vrijwel direct na het schrijven van deze evaluatie in werking gezet, met een concept voor nieuwe programmapunten en overlegstructuur.

2. Introductie

2.1 Inleiding

*“Een stad is geen stad als er geen mensen wonen, werken, leren, vertoeven, recreëren.”
(Stadsvisie 2030, 2005.)*

De Stadsvisie 2030 (2005) stelde dat, wanneer de Mestreechter Geis zich niet ontwikkelt, tegenstellingen zullen uitgroeien tot conflicten. Dit betrof met name veranderingen door de komst van de universitaire- en intellectuele elite en de aanwas van (buitenlandse) studenten, aansluitend bij het vermogen om nieuwkomers in de stad te accepteren en ruimte te geven aan diversiteit.

De Europese- en internationale dimensie zoals deze in 2005 werd besproken sluit hierbij aan, evenals de wens om door middel van een rijk geschakeerd palet aan onderwijsvoorzieningen te komen tot een hoogwaardig kennisniveau en daaruit voortkomende innovatiekracht. De actualisatie in 2008 voegt hieraan toe door te stellen dat Maastricht ‘Limburgser’, ‘Nederlandser’, internationaler en multicultureler is geworden, waarbij de vele nieuwkomers in de vorm van studenten en internationals in grote getale aanwezig zijn en steeds zichtbaarder worden. Dit past bij de ambitie om kenniseconomie zowel in de stad als de regio te stimuleren en faciliteren.

Deze ideeën vinden vervolg in de Economische visie Maastricht 2020 ‘*Made in Maastricht*’ (2013) waarin de ambitie wordt uitgesproken voor een duurzame, internationaal georiënteerde kenniseconomie, gebaseerd op goede randvoorwaarden, een aantrekkelijk vestigingsklimaat en verbindingen in de (Eu)regio. Er wordt gekozen voor drie prioriteiten waarin de kansen voor economische ontwikkeling van de stad vooral liggen, namelijk kennis en innovatie, het versterken van de relatie tussen cultuur en economie en het versterken van Maastricht als ontmoetingstad.

Uit deze ambitie, samen met de snelle ontwikkeling van Maastricht tot een stad met

een grote studentenpopulatie, komt in 2013 het actieprogramma Student en Stad voort.

De komst van studenten uit alle windstreken en de doorontwikkeling van de UM en Zuyd geeft de kenniseconomie een stevige impuls en leidt tot nieuwe werkgelegenheid, nieuwe internationale kennisnetwerken, een gemakkelijke toegang tot academische kennis voor midden- en kleinbedrijf en een toeleiding van goed opgeleide kenniswerkers naar de arbeidsmarkt.

Het ligt voor de hand dat kennisinstellingen en gemeente Maastricht elkaar versterken om deze strategie te realiseren. Daarnaast draagt de studentenpopulatie bij aan de ambities die Maastricht als stad nastreeft – het draagt in grote mate bij aan de uitstraling van Maastricht als universiteitsstad en Maastricht als internationale kennisstad en sluit aan bij de uitvoering van de gezamenlijke Brainportagenda op Zuid-Oost Nederlands niveau. Hierbij dient vermeldt te worden dat het actieprogramma oorspronkelijk is opgestart naar aanleiding van acute vraagstukken en zich vooral baseerde op praktische zaken.

Voor het bereiken van deze ambitie(s) zijn hele wezenlijke randvoorwaarden aan de orde die zich richten op de dagelijkse praktijk van de student en stad in al haar facetten op het gebied van sport, cultuur, vervoer en bereikbaarheid, leefbaarheid en integratie, behoud van afgestudeerden en/of kenniswerkers, huisvesting/fysieke faciliteiten en communicatie). Die randvoorwaarden komen dan ook terug in de thematische aanpak van het actieprogramma Student en Stad. Waar de focus aanvankelijk lag op acute knelpunten die in ateliersessies (2013) waren benoemd werd in 2014 samen met de Universiteit Maastricht de wens uitgesproken om vanuit dit brede actieprogramma te focussen op 5 prioriteiten:

1. Imago van de stad: branding van Maastricht als internationale universiteitsstad
2. B(l)oeiend studentenleven

3. Openbaar vervoer en bereikbaarheid
4. Communicatie en informatie
5. Integratie en leefbaarheid

Deze vijf prioriteiten leggen de basis voor het centrale vraagstuk binnen het actieprogramma, namelijk hoe Maastricht als oudste stad van Nederland met de jongste universiteit van Nederland zich kan transformeren tot een echte universiteitsstad en studentenstad waarin de leefbaarheid voor alle bewoners optimaal is en (internationale) studenten maximaal geïntegreerd zijn.

Zowel vanuit de Raad als de coördinatiegroep Student en Stad was er behoefte aan een evaluatie van het actieprogramma Student en Stad. Deze evaluatie staat deels in het teken van de behaalde resultaten en deels betreft het de toekomst van Student en Stad. Deze evaluatie dient als basis voor het bespreken van de toekomst van het actieprogramma Student en Stad in de Kadernota 2018 en richt zich erop te zorgen dat het actieprogramma Student en Stad ook in de toekomst blijft aansluiten op de behoeften van burgers, studenten, kennis- en overheidsinstellingen. De evaluatie richt zich op het beantwoorden van onderstaande algemene onderzoeksvraag:

Kan het actieprogramma Student en Stad na 2017 worden afgerond, gebaseerd op de ontwikkelingen tot op heden en de ambities voor de toekomst?

Om de onderzoeksvraag op een adequate manier te kunnen beantwoorden zal het onderzoek gebouwd worden op verschillende methodes van evalueren. Dit houdt in dat deze evaluatie zal bestaan uit een (ex-post) effectiviteitsonderzoek, waarbij gekeken wordt naar het actieprogramma zoals dit tot op heden is uitgevoerd. Hierbij ligt de focus op de laatste periode van uitvoering, namelijk de jaren 2015 tot en met 2017. Daarnaast worden kengetallen beschouwd, en ligt de nadruk voornamelijk op het al dan niet behalen van doelstellingen van het actieprogramma in de afgelopen jaren. Tenslotte zal er door middel van een procesevaluatie bekeken worden wat er op dit moment nodig is om bepaalde

doelstellingen te bereiken, voornamelijk gericht op de organisatie en uitvoering van het actieprogramma. Deze procesevaluatie gaat over in het prospectieve deel van de evaluatie. Deze prospectieve evaluatie biedt in combinatie met de voorgaande secties een stevige basis voor voortzetting, bijsturing of aanpassing van het actieprogramma Student en Stad.

De onderzoeksvraag wordt ondersteund door enkele subvragen, gericht op de volgende subonderwerpen:

- Totstandkoming en ontwikkelingsproces van het actieprogramma
- Focuspunten en prioriteiten actieprogramma
- Betrokken partners
- Organisatie en uitvoering
- Conclusies en aanbevelingen

2.2 Onderzoeksproces

2.2.1 Inleiding

In dit hoofdstuk volgt een beschrijving van de onderzoeksmethode die gebruikt is, de opzet die gekozen is en hoe dit is uitgewerkt in de evaluatie. Ook de theoretische opzet van de evaluatie die gekozen is, namelijk een drieluik met uitgebreidere evaluatie mogelijk die naast een effectiviteitsonderzoek ex-post wordt aangevuld met een prospectieve evaluatie ex-post. Dit houdt in dat er meer toekomstgericht gekeken wordt, en niet alleen retrospectief. Hierdoor wordt het mogelijk om de procesevaluatie aan te vullen en de onderzoeksvraag breder te stellen. De doelbereikingsanalyse en procesevaluatie in combinatie met een prospectieve evaluatie biedt een stevige basis voor voortzetting, bijsturing of aanpassing van het actieprogramma Student en Stad. Er moet hierbij gezegd worden dat deze evaluatie op twee manieren gelezen kan worden, namelijk als tussen- of eindevaluatie. Bij voorkeur wordt er een vervolgevaluatie uitgevoerd, echter is dit afhankelijk van wel- of niet beschikbare financiën na 2017 en het aflopen van het stimuleringsfonds.

2.2.2 Begripsbepalingen

Evaluatie van beleid kent drie overkoepelende soorten van onderzoek. Allereerst, ex-post evaluatie, oftewel een evaluatie die na afloop van een proces plaatsvindt en dus achteraf evalueert. Ten tweede de ex-ante evaluatie, een evaluatie die voorafgaand aan een proces plaatsvindt om de verwachte effecten en consequenties te schatten. Tenslotte de ex-durende evaluatie, een evaluatie die tijdens het proces van invoering wordt uitgevoerd om tussentijds te bekijken in hoeverre de resultaten zijn- en worden gerealiseerd en indien nodig om bij te sturen. Met name de procesevaluatie heeft hier een belangrijke rol. De ex-post evaluatie, waar deze evaluatie op gebaseerd is maakt onderscheid tussen verschillende soorten onderzoek, namelijk beleidsdoorlichting (de evaluatie van beleid op het niveau van algemene en/of operationele doelstellingen) en effectenonderzoek (de evaluatie van beleidsresultaten). Ex-post evaluatie wordt gedragen door twee kernvragen: 1) Is het beoogde beleid geïmplementeerd en in welke mate is dit het geval geweest? Hoe is de implementatie voorbereid (procesevaluatie) en 2) Is het beoogde resultaat

behaald en waaraan kan dat worden toegeschreven?

De ex-post evaluatie kan zowel uitgevoerd worden door middel van kwalitatief- als kwantiteit onderzoek of een combinatie van beiden. Bij kwalitatief onderzoek ligt de nadruk op exploratief onderzoeken, oftewel het verkrijgen diepgaande informatie door in te gaan op achterliggende motivaties, meningen en behoeften. Bij kwantitatief onderzoek gaat het vooral om cijfermatige resultaten, gericht op aantal en hoeveelheid. Er zijn verschillende werkwijzen van kwalitatief onderzoek zoals interviews, participerende observatie, discussiegroepen en/of panels en het detective paradigma (aanpak van de effectiviteitsvraag van maatregelen). Deze twee soorten onderzoek sluiten elkaar niet per definitie uit en kunnen elkaar juist aanvullen. Om het onderzoek te verstevigen is een combinatie van verschillende databronnen en methodieken gewenst.

2.2.3 Beschouwing en evaluatiedrieluik

De evaluatie van het actieprogramma Student en Stad vereist een combinatie van diverse onderzoeksmethoden en wijzen van dataverzameling om er voor te zorgen dat de evaluatie zo extensief en diepgaand mogelijk is.

Figuur 1 illustreert het evaluatiedrieluik waarop deze evaluatie gebaseerd is. In chronologische volgorde richt deze evaluatie zich allereerst op een procesevaluatie, onderdeel van de ex-durende evaluatie. Deze manier van evalueren heeft een monitoringsfunctie waarbij er wordt gepoogd een actueel inzicht te verkrijgen in het doelbereik om van ervaringen te leren en aanbevelingen te doen voor het eventueel bijsturen van beleid, nog tijdens uitvoering hiervan. Dit onderdeel richt zich op de vraag of de opzet en uitvoering verlopen is zoals gepland en, zo nee, wat is er niet gerealiseerd over veranderd, en waarom?

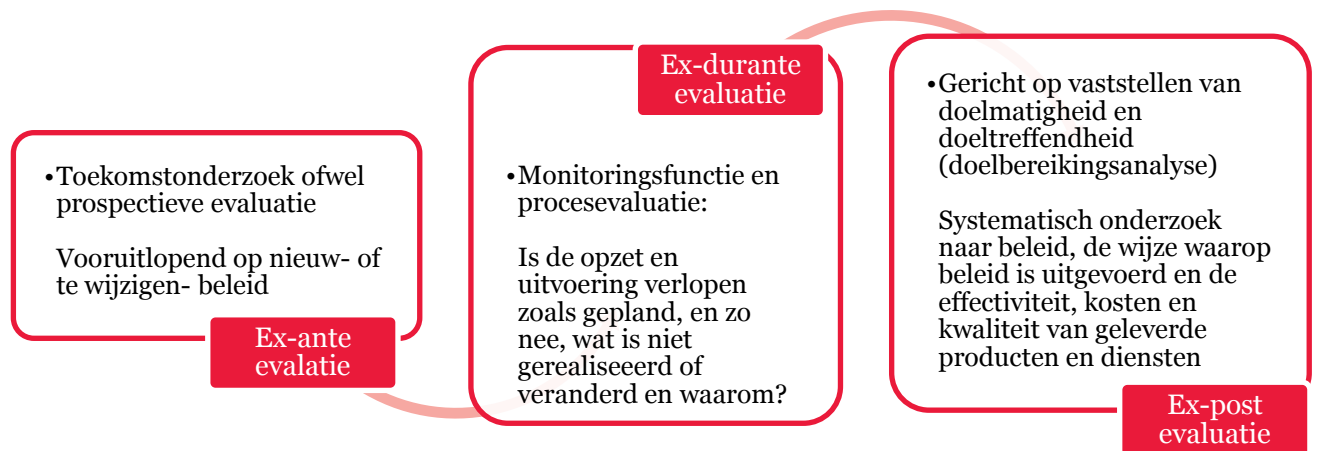
Vervolgens verschuift de focus naar de ex-post evaluatie, een systematisch onderzoek naar beleid, de wijze waarop beleid is uitgevoerd en de effectiviteit, kosten en kwaliteit van geleverde producten en diensten. Hierbij gaat het om het vaststellen van de doelmatigheid van beleid (ofwel hoe wordt de verhouding van kosten en kwaliteit van prestaties, producten en diensten beoordeeld? Hadden met

dezelfde middelen meer effecten bereikt kunnen worden, of hetzelfde effect met minder middelen? Hiervoor wordt doorgaans een kostenbaten analyse uitgevoerd, waarbij de effecten zoveel mogelijk in geld worden uitgedrukt) en doeltreffendheid van beleid (is het doel of zijn de doelen bereikt? Zijn daarbij de beoogde doelgroepen bereikt en zijn de beoogde maatregelen uitgevoerd conform de plannen? Als dat niet het geval is, wat is er dan gewijzigd, en waarom?)

doel concepten te ontwikkelen die ons helpen om sociale verschijnselen in hun natuurlijke context te begrijpen met de nadruk op betekenissen, ervaringen en gezichtspunten van alle betrokkenen”.

In de oriëntatiefase van deze evaluatie is begonnen met het reduceren van het te onderzoeken vraagstuk, dit hangt vooral samen met de termijn waarop het onderzoek uitgevoerd is en het voorkomen van een te breed geformuleerde onderzoeksvraag.

Figuur 1. Overzicht evaluatiedriehoek

Tenslotte wordt er gebruik gemaakt van de ex-ante evaluatie die er op is gericht om alvorens de implementatie te evalueren op vlak van zijn effectiviteit en het leveren van een bijdrage aan de kwaliteit van nieuw- of te wijzigen beleid. Er wordt in dit onderdeel een ‘toekomstonderzoek’ gedaan dat gericht is op het in kaart brengen van de verwachte effecten en neveneffecten van beleidsalternatieven. Een prospectieve evaluatie legt belemmeringen bloot en de creatie van de les van deze belemmeringen dient vertaald te worden in aanpassingen van het beleidsmodel om het effectief te maken in de eigen context

2.2.4 Onderzoeks aanpak en verantwoording

Kwalitatief onderzoek richt zich op het verkennen en inzichtelijk maken van een vraagstuk en kan per onderzoekdiscipline anders gedefinieerd worden. Dit onderzoek zal zich houden aan de definitie van kwalitatief onderzoek zoals beschreven door Boeije (2014, p.22), namelijk “Kwalitatieve onderzoeksmethoden zijn strategieën voor de systematische verzameling, organisatie en interpretatie van tekstueel materiaal dat is verkregen door gesprekken of observaties met het

Deze oriëntatie is gebaseerd op gesprekken met gemeentebrede interne partijen, externe partijen (observerende participatie) en het bestuderen van de reeds aanwezige informatie en beleidsstukken. Aan de hand van met de betrokken partners afgestemde protocollen (bijlage X) zijn semigestructureerde interviews gehouden. Gesproken is met drie groepen respondenten: interne (gemeentelijke) betrokkenen, aan de universiteit gelieerde betrokkenen en aan Zuyd Hogeschool gelieerde betrokkenen. De resultaten van de interviews zijn thematisch geordend en geanalyseerd. Als sluitstuk van de ex-post evaluatie is een SWOT-analyse te vinden waarin de sterktes, zwaktes, kansen en bedreigingen in samenhang zijn besproken. Er wordt hierbij gebruik gemaakt van de input die uit observerende participatie, literatuurstudie en de interviews naar voren is gekomen, zowel de positieve als negatieve zaken.

Hiermee geeft de SWOT-analyse een totaaloverzicht van alle sterktes, zwaktes, kansen en bedreigingen zoals deze uit het onderzoek zijn gebleken.

2.3 Leeswijzer

In het eerste hoofdstuk wordt het onderwerp geïntroduceerd en in de juiste context geplaatst. De onderzoeksvraag- en subonderwerpen worden geïntroduceerd en het belang van de evaluatie wordt verduidelijkt. Hoofdstuk twee beschrijft het onderzoeksproces en de theoretische achtergrond waarop dit gebaseerd is.

Hoofdstuk drie bespreekt het ontwikkelingsproces van het actieprogramma Student en Stad, beginnend met de vertreksituatie in 2013 en eindigend met de bereikte- en nog te bereiken doelen in 2017. In hoofdstuk vijf wordt een beoordelingskader gepresenteerd op basis van een SWOT- en TOWS-analyse. Hier worden eveneens al enkele suggesties gedaan voor deelstrategieën, die in hoofdstuk zes nogmaals worden besproken in de conclusies en aanbevelingen.

3. Ontwikkelingsproces actieprogramma Student en Stad

3.1 Inleiding

Zowel de Stadvisie 2030, de Economisch Visie 2020, de Structuurvisie en de Sociale visie presenteren de ambitie om Maastricht *intern en extern, lokaal, regionaal, nationaal en internationaal op de kaart te zetten als kennisstad, cultuurstad en woonstad*. Student en Stad heeft betrekking op al deze onderdelen: kennisstad, cultuurstad en woonstad. De aanwezigheid van een universiteit en hogeschool heeft een positief economisch effect op de stad¹. Er is een constante stroom van jonge afgestudeerden in de stad die gunstige gevolgen heeft op de arbeidsproductiviteit, ondernemerschap en werkgelegenheid². In de Economische visie 2020 werd benoemd dat, zeker in een regio waar kennis en innovatie hoog in het vaandel staan, de relaties tussen overheden, kennisinstellingen en culturele instellingen zouden moeten floreren.

Een economisch vitale stad is aantrekkelijk, maar brengt ook potentiële nadelen en conflicten met zich mee. Er dient gezorgd te worden voor een aantrekkelijke leefomgeving voor zowel de 'oude' als de 'nieuwe' bewoners van Maastricht. Dit hoofdstuk schetst een beeld van de totstandkoming van het actieprogramma Student en Stad en gaat eveneens in op de actuele situatie.

3.2 De vertreksituatie

De totstandkoming van het actieprogramma Student en Stad is van belang, niet alleen om inzicht te krijgen in het procesverloop, maar ook om de huidige situatie beter te begrijpen. Figuur 2 illustreert de ontwikkeling van student en stad tussen 2005 en 2015, voordat in het volgende hoofdstuk overgegaan wordt op de (bij)sturing en de uitgangspunten van Student en Stad zoals deze op het moment van schrijven zijn vastgelegd. In de Stadvisie 2030 (2005) werd voor het eerst het belang benoemd van het bijbenen van de ontwikkelingen door de komst van de universitaire- en intellectuele elite en de aanwas van (buitenlandse) studenten. Ook werd de wens uitgesproken om door middel van een rijk geschakeerd palet aan onderwijsvoorzieningen te komen tot een hoogwaardig kennisniveau en daaruit voortkomende innovatiekracht. De actualisatie van de Stadvisie 2030 in 2008 benoemt

eveneens de ambitie om de kenniseconomie in zowel stad als regio te stimuleren en faciliteren en ruimte te geven aan de nieuwe diversiteit in de stad, waarin inmiddels studenten en internationals in grote getale zichtbaar aanwezig zijn.

Deze wens vindt vervolg in de Economische visie 2020, *Made in Maastricht* (2013), waar de uitdrukkelijke ambitie wordt uitgesproken voor een duurzame, internationaal georiënteerde kenniseconomie, gebaseerd op goede randvoorwaarden. Uit deze ambities, die aansluiten bij het neerzetten van Maastricht als internationale kennisstad en universiteitsstad, komt het idee voort voor een gezamenlijk plan van aanpak met betrekking tot student en stad.

In januari 2013 vonden op verzoek van de gemeenteraad vier ateliersessies rondom de thema's sport, cultuur, wonen en openbaar vervoer plaats, samen met raadsleden, studenten, gemeente Maastricht, Universiteit Maastricht en Zuyd Hogeschool. Uit deze ateliersessies kwamen concrete voorstellen voort die aansloten bij de notitie 'Plan van aanpak Student en Stad'. Het instemmen van de raad met de economische visie *Made in Maastricht* (19 februari 2013) gaf de ambitie om de kenniseconomie te stimuleren een belangrijke prioriteit en aansluitend bij de ontwikkelingen eerder in 2013, werd eind 2013 het actieprogramma Student en Stad unaniem in de raad aangenomen.

In 2014 kreeg de aanpak, samen met de UM, verder actief vorm en uitvoering. Naast de stadvisie en de economische visie werd in 2014 het belang van Student en Stad nogmaals benoemd in het coalitieakkoord 2014-2018 'Wij Maastricht'. Hierin werd de stad omschreven als *een bijzondere stad die monumentale kwaliteiten koppelt aan jeugdige dynamiek. Een Europese stad. Een 'stadse stad' die ruimte biedt voor boeiende ontmoetingen. Een stad die ervoor kiest universiteitsstad te zijn. Zichtbaar creatief, innoverend en ondernemend*. Hierbij ligt, in het kader van Student en Stad, vooral de focus op Maastricht als (internationale) ontmoetingsstad en het uitvoeren van het actieprogramma.

Ook werd in het coalitieakkoord het actieprogramma benoemd voor 2018 als prioriteit van het nieuwe college, en werd de doelstelling gesteld om in 2018 Student en stad aan de hand van een concrete agenda duurzaam met elkaar te verweven en verbinden. Tevens werd aanbevolen wethouder Mieke Damsma (D66) aangewezen als portefeuillehouder voor Student en Stad. In vervolg op het

¹ TNO, Kennis als economische motor (2009)

² Creatieve klasse en economische groei in stedelijk Nederland (I. van Aalst ea., 2006)

coalitieakkoord werd het actieprogramma bijgestuurd met de focus op vijf prioriteiten en een aantal acties, namelijk branding van Maastricht, B(Loei)end studentenleven, openbaar vervoer en bereikbaarheid, communicatie en informatie en leefbaarheid en integratie.

Ondanks de belangen die verbonden zijn aan het actieprogramma Student en Stad in het kader van de ambitie van de kenniseconomie en Maastricht als (internationale) universiteitsstad, wordt pas in de begroting van 2016 voor het eerst een apart bedrag opgenomen voor Student en Stad in de vorm van een stimuleringsfonds.

3.3 Uitgangspunten oorspronkelijke actieprogramma

3.3.1 Partners en rolverdeling

De aanpak Student en Stad zoals deze in 2013-2014 is opgezet is gebaseerd op achterliggende visies en agenda's vanuit de Structuurvisie, de Sociale visie, de Stadsvisie en de Economische visie. Ook zijn er duidelijke verwijzingen te vinden vanuit de Universiteit Maastricht naar de Kennis-As Limburg. Deze visies en hun agenda's vormen samen de hoofdvraag van de aanpak Student en Stad zoals geformuleerd in 2014, namelijk:

“Hoe wordt Maastricht van oudste stad van Nederland met de jongste universiteit van Nederland een echte universiteitsstad en studentenstad, waarin de leefbaarheid voor bewoners en studenten optimaal is en (internationale) studenten maximaal geïntegreerd zijn?”

Om ook aan de overkoepelende doelen van economische ontwikkeling en structuurversterking in het kader van de groeiende (internationale) kenniseconomie te voldoen, is de factor kennis van cruciaal belang.

Hierbij komt de maatschappelijke taak van zowel Universiteit Maastricht als Zuyd Hogeschool om niet alleen kennis te ontwikkelen, maar ook het scheppen van voorwaarden voor een florerende economie, kennisindeling, onderzoek, innovatie en het vitaal houden van de bevolking. Vanuit dit gezamenlijk belang werd dan ook gezocht naar een passende rolverdeling, waarbij kennispartners als de UM en Zuyd Hogeschool

naast een maatschappelijke rol ook optimaal kunnen bijdragen aan de economische structuurversterking. In 2013 is met wederzijdse afstemming de afspraak gemaakt dat de Universiteit Maastricht ook de belangen van Zuyd Hogeschool mocht behartigen. De rol van de gemeente hierin wordt omschreven als een actieve rol, met name waar het belangrijke randvoorwaarden betreft om studenten en kenniswerkers niet alleen naar de stad te trekken, maar ook om deze kunnen binden. Het gaat hier om randvoorwaarden op het gebied van leefbaarheid, cultuur, sport, bereikbaarheid, arbeidsmarkt en huisvesting. Werkgroepen fysieke faciliteiten, huisvesting en communicatie werken vooral in opdracht van de andere op te zetten werkgroepen die ieder thema benaderen.

Om de samenwerking met de kennisinstellingen zo effectief mogelijk te laten verlopen, wordt er zoveel mogelijk aansluiting gezocht bij bestaande instrumenten en middelen vanuit een gedeelde verantwoordelijkheid. Daarnaast wordt ook nadrukkelijk het eigen initiatief en expertise vanuit studenten, bewoners en andere instellingen gestimuleerd.

Figuur 2. Beknopt tijdpad 2005-2015

3.3.2 Focuspunten en hoofdlijnen

Het actieprogramma Student en Stad is verdeeld op basis van diverse thema's en bijbehorende werkgroepen:

1. Sport
2. Cultuur
3. Vervoer en bereikbaarheid
4. Leefbaarheid en integratie
5. Behoud kenniswerkers
6. Huisvesting en fysieke faciliteiten
7. Communicatie

Deze thema's zijn mede tot stand gekomen- en verscherpt door de ateliersessies en zijn te verdelen in korte- en lange termijn acties.

Tabel 1 in de bijlagen laat zien welke acties in 2013-2014 onder de verschillende thema's werden geschaard.

De acties in de tabel zijn bewerkstelligd nog voor er sprake was van een eigen stimuleringsfonds dat beschikbaar was voor het actieprogramma Student en Stad. De activiteiten en ontwikkelingen uit deze periode

waren mogelijk omdat zij reeds in de bestaande programmabegroting waren opgenomen.

Omdat de activiteiten van Student en Stad hierdoor vielen onder verschillende wethouders en bijbehoren portefeuilles was de samenhang van het actieprogramma gecompliceerd en onduidelijk voor de Raad. Het is om deze reden dat de meeste doelen (voornamelijk op lange termijn) gerealiseerd zijn in de vorm van pilotprojecten of tot op heden nog gerealiseerd dienen te worden. In hoofdstuk vier wordt hier dieper op in gegaan, en de vergelijking gemaakt met de jaren na 2015.

Er is in de periode 2013-2014, mede door de heersende onduidelijkheid, gekozen om het actieprogramma te richten op zeven focuspunten. Naar aanleiding van de zeven focuspunten zijn zeven werkgroepen in het leven geroepen, bemand door personen van de Universiteit Maastricht en de gemeente, die zich op deze onderdelen richtten

3.3 Uitdagingen Student en Stad: 2015 en verder

3.3.1 Voortgangsrapportage 2015

De adviezen uit de voortgangsrapportage Student en Stad van april 2015 zijn voornamelijk het afbakenen en focussen op basis van de vijf prioriteiten, meer slagkracht en flexibiliteit ontwikkelen, initiatieven aanjagen die aansluiten bij de vijf prioriteiten, het komen tot een realisatieovereenkomst ten behoeve van de ontwikkeling van de International Students Club en de mogelijkheden van een huurteam te onderzoeken.

Deze voortgangsrapportage sloot aan bij het verzoek aan de raad voor aanvullende financiële middelen in de vorm van een stimuleringsbudget van (jaarlijks) €150.000 voor 2016 en 2017 ter ondersteuning van:

- Het samen met de UM ontwikkelen van een voorstel ten behoeve van het opzetten van een huurteam, zoals nagenoeg in iedere universiteitsstad aanwezig is. De UM is reeds gestart met een pilot en in een gezamenlijk onderzoek en voorstel kan het idee van een huurteam verder worden uitgewerkt.
- Het ondersteunen van nieuwe initiatieven voor de branding van Maastricht en/of activiteiten en events gericht op integratie en leefbaarheid.
- Het verbeteren van communicatie en informatie door onder anderen het studentenportal MyMaastricht.nl

Dit hoofdstuk zal bespreken hoe de aanvullende financiële middelen waar in de kaderbrief 2015 mee akkoord is gegaan door de Raad gebruikt zijn om in 2016-2017 het actieprogramma Student en Stad niet alleen te continueren, maar ook een nieuwe fase in zijn gegaan waarin een gezamenlijk stimuleringsbudget voorwaarde was voor het succes van het actieprogramma.

Werkwijze

Voordat dit hoofdstuk zich zal richten op de inhoud van de uitdagingen in 2015 en 2016, is

het belangrijk om stil te staan bij de opzet van het actieprogramma Student en Stad.

Er is in 2015 gekozen voor een gezamenlijke coördinatiegroep, bestaande uit medewerkers van de gemeente Maastricht, Universiteit Maastricht en Zuyd Hogeschool. Deze coördinatiegroep richt zich vooral op de voortgang van projecten en nieuwe ontwikkelingen. Elk van de aanwezigen koppelt terug binnen de eigen organisatie en de verantwoordelijke portefeuillehouder(s). Tweemaal per jaar wordt er gerapporteerd over de voortgang van het actieprogramma door middel van een gezamenlijk collegeoverleg.

3.3.2 Branding van Maastricht als internationale universiteitsstad

Branding is het creëren van naamsbekendheid en imago, waarbij sinds 2013 het brandingbeleid gericht is op het positioneren van Maastricht als internationale universiteitsstad. In 2008 werd in de Stadsvisie deze ambitie ook al uitgesproken door Maastricht te omschrijven als een *“sociale en saamhorige stad [...] die zich steeds nadrukkelijker ontwikkelt en profileert als een internationale universiteitsstad [...] met een top leef-, werk-, en verblijfsklimaat voor bewoners en bezoekers”*. De positionering of branding is erop gericht een symbiose te creëren tussen identiteit en imago – hierdoor wordt een ‘Stad met universiteit’ een ‘universiteitsstad’.

Hiervoor zijn verschillende investeringen gedaan op een niveau grootschaliger dan het actieprogramma Student en Stad, zoals het investeren in Maastricht Aachen Airport om de luchtverbinding van- en met de stad te behouden en versterken en het investeren in het MECC als internationaal congrescentrum en ontmoetingsplek voor expats, internationale studenten en congresgangers. Ook de participatie in Limburg Economic Development (LED) en Brainport 2020 spelen hierin een rol om Maastricht en de regio te laten behoren tot de top 3 kennisregio’s in Europa. Concrete aanleidingen voor het werken van het imago van zowel de stad als de regio zijn het 40-jarig bestaan van de Universiteit Maastricht (2016) en de viering van het 25-jarig bestaan van het Verdrag van Maastricht (2017).

City Deals

Sinds eind 2016 is Maastricht actief betrokken bij de sluiting van een tweetal City Deals. Deze City Deals zijn in samenwerking met onder anderen het Netwerk Kennissteden, de Rijksoverheid, de VSNU, de Vereniging Hogescholen, de provincie Limburg en andere gemeenten. Het gaat hierbij om de City Deal Kennis Maken (2016-2018) en de City Deal Eurolab. De City Deal Kennis richt zich op de samenwerking van de Rijksoverheid met steden en stedelijke netwerken in het kader van de totstandkoming van de Agenda Stad, die door middel van deelname van kennisinstellingen en bedrijfsleven de innovatie en leefbaarheid van steden in samenhang moet versterken. De City Deal Eurolab: grensoverschrijdend werken, leren en ondernemen heeft tot doel het samenwerken van overheden, private partijen, kennisinstellingen en andere actoren aan de totstandkoming van de Agenda Stad die de groei, innovatie en leefbaarheid van steden in samenhang moet versterken om daarmee het concurrentievermogen en groeipotentieel van het Nederlandse steden netwerk te vergroten. **3.3.** Daar deze beide City Deals lopende projecten zijn, zullen deze verder besproken worden in het volgende hoofdstuk dat de uitdagingen voor het actieprogramma Student en Stad voor 2017 en beschrijft.

3.3.3 B(Loeiend studentenleven – inzicht en aanbod in activiteiten voor studenten

Bij de start van het actieprogramma in 2013 werd geconstateerd dat het inzicht- en aanbod in activiteiten voor studenten, evenals de mogelijkheid deze zelf te organiseren, een knelpunt was. De start voor het verbeteren van deze informatievoorziening is in 2013 reeds gemaakt met studentenportal MyMaastricht.nl, de informatievoorziening en doorgeleiding via Code 043 en het studentenprojectteam binnen het Student Service Centrum (SSC) van de Universiteit Maastricht. In 2015 is er nadrukkelijker gekeken voor de mogelijkheden voor het aantrekken en/of faciliteren van evenementen ten behoeve van (internationale) studenten in het gemeentelijke evenementenbeleid. Daarnaast lag de focus op het verder afstemmen en monitoren van de groeiende vraag naar het faciliteren van evenementen en activiteiten.

Pilot Kaleido

Het creëren van een International Students Club (ook wel bekend als Kaleido) met als het doel het realiseren van een ontmoetingsplek voor internationale- en internationaal georiënteerde studenten stond in 2015 ook op de agenda voor de komende jaren. Hiervan is een belangrijk neven doel het verminderen van overlast door grootschalige huisfeesten voor omwonenden door een geschikt alternatief te bieden. De Timmerfabriek is hiervoor aangedragen als voorkeurslocatie, waar vanaf 2019 plaats geboden zal worden aan maximaal 400 personen op 700 vierkante meter. Op het moment van schrijven wordt er gewerkt aan verder uitwerking van zowel de inhoud als de financiële kaders door het projectteam Kaleido van de UM, met als doel om in 2018 in de vorm van een onafhankelijke stichting te kunnen functioneren met bijbehorende financiering- en organisatiestructuur.

3.3.4 Openbaar vervoer en bereikbaarheid

De voormalige werkgroep vervoer en bereikbaarheid heeft zich gericht op activiteiten omtrent fietsoverlast en (met name) Engelstalige communicatie over het openbaar vervoer. Deze problemen zijn aangepakt door communicatie via zowel de website van de gemeente als het studentenportal MyMaastricht.nl en worden, indien nodig, kunnen deze wel besproken worden. De rol van de gemeente en UM in het dossier vervoer en (Euroregionale) bereikbaarheid is beperkt, en zal zich voornamelijk richten op het actualiseren van de afspraken over bereikbaarheid en het lobbyen voor- en onderbouwen van de noodzaak het openbaar vervoer en bereikbaarheid te verbeteren.

KALEIDO

Start in 2016

BETROKKEN PARTIJEN

UM, Gemeente Maastricht,
International Students Club,
Muziekgieterij

Uitvoering door projectteam
UM/Kaleido

DOELSTELLING PROJECT

Het realiseren van een
ontmoetingsplek voor
(internationale) studenten

INKADERING PRIORITEIT

B(!)oeiend studentenleven,
aantrekkelijke universiteitsstad en
leefbaarheid in de buurten
verbeteren

BEREIK

Kaleido zal plaats kunnen
bieden aan maximaal 400
personen op 700 vierkante
meter in de Timmerfabriek
(Muziekgieterij)

INVESTERINGEN

Er is vanuit Student en Stad
(gemeente Maastricht) geen bijdrage
geweest voor de ontwikkeling van
Kaleido

KALEIDO-MAASTRICHT.NL

MYMAASTRICHT .COM

Start in 2015

BETROKKEN PARTIJEN

UM, Zuyd, Gemeente Maastricht

Uitvoering door Stichting
MyMaastricht.com - ondergebracht
bij SSC UM

DOELSTELLING PROJECT

"Get settled in Maastricht"

Studentenportal waar
betrouwbare, eenduidige
informatie Engelstalig ter
beschikking is

INKADERING PRIORITEIT

Aantrekkelijke internationale
universiteitsstad

BEREIK

210.000 bezoekers op pagina
90.000 gebruikers

2.374 Facebook 'likes'
594 Instagram volgers
141 Twitter volgers

INVESTERINGEN

Bijdrage van €47.500 van zowel
gemeente Maastricht als UM +
Bijdrage van €15.00 van Zuyd
Hogeschool

Extra bijdrage van €20.000 in 2016

MYMAASTRICHT.COM

Studentenaanpak Maastricht Bereikbaar

Sinds 2015 is er in het kader van Maastricht Bereikbaar een studentenaanpak opgestart voor de periode 2015-2018. Deze aanpak richt zich op drie niveaus: in het openbaar vervoer, met name betreffende piekbelasting in de ochtendspits; in de stad, voornamelijk met betrekking tot parkeeroverlast door studenten in wijken in de stad; op landelijk niveau, dit betreft de bezuinigingsopgave rond het OV Studenten reisproduct. Daarnaast speelt bereikbaarheid een belangrijke rol bij het maken van een keuze voor een onderwijsinstelling voor studenten.

In het kader van Beter Benutten I zijn er twee pilots opgestart: Parkeren op afstand en Slim Studeren Slim Reizen. De verdere uitrol hiervan zal in het volgende hoofdstuk besproken worden.

3.3.5 Communicatie en informatie

Eén van de thema's die de meeste prioriteit had bij de start van het actieprogramma Student en Stad was het voorzien in duidelijke up-to-date informatie over studeren in Maastricht in al haar aspecten. Er is sindsdien gewerkt aan zowel het verbeteren van de eigen sites en doorverwijzingen, maar ook aan een gemeentelijk spreekuur voor (internationale) studenten. Door het realiseren van de driejarige pilot van studentenportal MyMaastricht.nl wordt er voorzien in een Engelstalig portal voor (internationale) studenten dat informatie biedt inzake gezondheidszorg, vervoer, geldzaken, huisvesting, sport, cultuur, vrije tijd en sociale media. Ook wordt er, meer dan voorheen, gekeken hoe bij diverse evenementen (o.a. INKOM, open dagen) de studenten geïntroduceerd kunnen worden in de aspecten die te maken hebben met studeren en wonen in Maastricht.

Stadsreporters Thuis in Maastricht

Er wordt op dit moment een begin gemaakt aan het werken met stadsreporters die via Thuis in Maastricht, een digitaal platform van en voor de inwoners van Maastricht, verhalen, foto's en video's leveren die een blik geven op thema's die binnen de stad spelen, gericht op studenten in de buurt. Daarnaast worden bewoners op de hoogte gehouden van ontwikkelingen in de

buurt door middel van het delen van kennis, ideeën en initiatieven.

Pilot Studentenportal MyMaastricht.nl

In december 2013 werd, samen met de vaststelling van het actieprogramma Student en Stad een motie aangenomen om te onderzoeken of het mogelijk was om een studentenportal te ontwikkelen.

Uit de samenwerking tussen professionals van de gemeente, UM, Zuyd Hogeschool en studenten is een voorstel voortgekomen en een businesscase afgerond waarna op 3 maart 2015 de studentenportal MyMaastricht.nl is gelanceerd. De dagelijkse uitvoering van het studentenportal is ondergebracht bij het Student Service Center (SSC) van de UM, en de doelstelling is om MyMaastricht in de vorm van een stichting voort te zetten, met (financiële) ondersteuning van de gemeente Maastricht. Eerder is in 2015 ingestemd met een bijdrage van de gemeente Maastricht van maximaal €47.500 in de pilot MyMaastricht 2015-2017.

De businesscase voor het studentenportal stelde twee doelen voor het platform, naast het algemene doel van het samenbrengen van alle informatie die (internationale) studenten nodig hebben bij het wonen en studeren in Maastricht, namelijk:

- Het verkrijgen van 1500 unieke bezoekers binnen zes maanden na de lancering
- Jaarlijkse enquêtes waarin overwegend positieve feedback wordt verkregen (7/10)

De totale initiële investering wordt geschat op €15.000, en een follow-up investering van €20.000. Daarnaast zijn de structurele kosten van MyMaastricht voor 2016 en 2017 circa €30.000. De bijdrage van de verschillende partijen hierin is voor zowel de gemeente Maastricht als de UM een percentage van 42,5% oftewel €47.500. Structurele financiering is gewenst na het einde van de financiële bijdrage uit het Stimuleringsfonds in 2017.

Op dit moment ligt de focus van MyMaastricht op het structureel integreren van studentenportal MyMaastricht.nl in de

communicatiekanalen van de UM en Zuyd Hogeschool, het verder ontwikkelen van secties op de website (onder anderen nieuwe media en vacatures) en het voorbereiden van een uitgebreide evaluatie die zal plaatsvinden in de zomer van 2017. Ook wordt er gewerkt aan het versterken van de verbinding met andere organisaties zoals de International Service Desk, Holland Expat Centre, Breaking Maas en MUSST.

Tussen 15 maart en februari 2017 (exclusief cijfers van de lancering) zijn er 210.000 bezoekers op de pagina geweest en zijn er 90.000 gebruikers. Naar de laatste cijfers is het bereik van sociale media een aantal van 2.374 Facebook likes, 594 volgers op Instagram en 141 volgers op Twitter.

3.3.6 Integratie en leefbaarheid

Sinds de start van het actieprogramma zijn veel activiteiten georganiseerd gericht op het verbeteren van integratie en leefbaarheid en de relatie student en bewoner. Deze activiteiten zijn ook in de afgelopen jaren voortgezet en vragen continue voortzetting, ook met het oog op de wisselende studentenpopulatie en de focus op overlast. Andere focuspunten zijn het Keurmerk Studentenhuisvesting en de pilot Housing Helpdesk, waarbij de mogelijkheden voor een huurteam bekeken worden. Een huurteam ondersteunt huurders bij het oplossen van problemen met hun verhuurder en adviseert over juridische procedures.

Pilot Housing Helpdesk

De pilot Housing Helpdesk is opgericht in februari 2015 op basis van een samenwerking tussen de Universiteit Maastricht en de gemeente Maastricht. Ook wordt er samengewerkt met de politie, de brandweer, handhaving en MaastrichtHousing.com. Door de nauwe samenwerking kan op verschillende manieren geprobeerd worden om studenten te helpen problemen op te lossen die gerelateerd zijn gerelateerd aan de huur van hun kamer of appartement. De Housing Helpdesk kan hierin adviseren, informatie geven of contact opnemen met de verhuurder om een probleem aan te kaarten. Als dat het probleem niet verhelpt, is er ook ondersteuning mogelijk in een eventueel het traject richting de

Huurcommissie en/of de rechter.

De pilot Housing Helpdesk dient als voorbode voor de oprichting van een Huurteam dat zich zal richten op juridisch advies en ondersteuning inzake (complexe) huurproblematiek bij de huur van (on)zelfstandige woonruimte door (internationale) studenten.

De behoefte aan een Housing Helpdesk bleek reeds uit de ateliersessies die in 2013 plaatsvonden, waar het concrete idee voor een Housing Helpdesk uit voort kwam als voorloper van een Huurteam. Dit Huurteam heeft als algemeen doel het verbeteren van de kwaliteit van de (studenten)huisvesting en het bevorderen van het woonplezier. Dit doel wordt behaald door enerzijds het handhaven van de wet aangaande de huurprijs, bemiddelingskosten en de benodigde vergunning voor verhuur en anderzijds het ondersteunen van huurders in het oplossen van hun problemen. Uitgangspunt voor het Huurteam is dat deze uiteindelijk zal functioneren als een zelfstandige stichting om volledig onafhankelijk te kunnen opereren. Deze zal, in de vorm van een stichting, door de gemeente gefinancierd worden, net als de andere reeds opgerichte Huurteams in Nederland.

In de bijlage is een overzicht opgenomen van de zaken die de Housing Helpdesk op 1 jaar tijd heeft behandeld. Het gaat dan om respectievelijk de periode mei 2015 – december 2015 en januari 2016 en mei 2016.

- In totaal gaat om 285 zaken op ongeveer 1 jaar tijd (mei 2015 - mei 2016) De verwachting is dat het totaal aantal zaken in 2016 (kalenderjaar) tussen de 300 en 350 uit zal komen.
- In die 285 zaken (deels alleen advieszaken) hebben we studenten ongeveer 44.000 euro in 2015 en al 12.000 euro in 2016 kunnen besparen aan te veel betaalde huur en terugvorderingen van bijvoorbeeld waarborgsommen.
- 1 projectleider 0,8 fte
- 1 studentmedewerker 0,2 fte (op urenbasis)
- 6 vrijwilligers gemiddeld 4 uur per persoon per week.

MATCH

Start in 2016
Aftrap in 2017

BETROKKEN PARTIJEN

UM, Gemeente Maastricht, Zuyd Hogeschool, Trajekt, woningcorporaties, diverse vrijwilligersorganisaties

Uitvoering door projectteam UM

DOELSTELLING PROJECT

Het verbinden van studenten, vrijwilligers en buurten ten behoeve van de leefbaarheid en integratie van studenten door makelen en schakelen

INKADERING PRIORITEIT

Aantrekkelijke universiteitsstad, zichtbaarheid en positieve bijdrage van studenten aan de Maastrichtse samenleving, binding employability

BEREIK

Er zijn nog geen studenten gehuisvest via Match en er zijn nog geen lopende projecten

Er zijn reeds woningen toegezegd door woningcorporaties

INVESTERINGEN

De totale investering in project Match is €80.000

MAASTRICHTUNIVERSITY.NL/MATCH

HOUSING HELPDESK

Start in 2015

BETROKKEN PARTIJEN

UM, Gemeente Maastricht, Stichting Studentenhuisvesting

Uitvoering door projectteam op basis van stichting

DOELSTELLING PROJECT

Basis voor Huurteam

Hulp aan studenten en verhuurders bij huurconflicten (huurprijs, servicekosten, onderhoudsproblemen)

INKADERING PRIORITEIT

Kwalitatief goede studentenhuisvesting en aantrekkelijke (internationale) universiteitsstad

BEREIK

In kalenderjaar 2015-2016 behandeling van 285 (advies) zaken

Besparing van €56.000 gerealiseerd in 2015-6

INVESTERINGEN

Zowel in 2016 als 2017 is er €30.000 bijgedragen aan de pilot Housing Helpdesk

HOUSINGHELPDESK.NL

Pilot Match

Met de aanwezigheid van vele kennisinstellingen wordt ook de rol van deze instellingen voor het stimuleren van de stedelijke economie benadrukt. Naast kansen voor ondernemers door de snelle transformatie van de stedelijke economie van maakindustrie naar kenniseconomie ontstaan er kansen voor maatschappelijke organisaties en burgers. Het is dan ook één van de belangrijkste ambities van actieprogramma Student en Stad om ook de stad mee te laten profiteren van de aanwezigheid van vele studenten en de kennis die zij meenemen. Deze kennis kan benut worden voor de aanpak van allerlei (grootstedelijke) problemen. Reeds op dit moment leveren studenten al op diverse manieren een bijdragen aan het sociaal-maatschappelijke leven in de stad, zoals het succesvolle Refugee-project, de RAG-week, het WE-festival en andere (kleinere) initiatieven. Een project als Match kan voorzien in de behoefte aan meer verbinding om deze initiatieven beter te kunnen ondersteunen en indien gewenst beter uit te kunnen bouwen naar een groter bereik onder bewoners.

Pilot Match onderzoekt op welke gebieden studenten een bijdrage kunnen leveren aan het oplossen van grootstedelijke problemen zoals laaggeletterdheid, leerachterstanden bij jongeren, obesitas, stille armoede enzovoorts. Match richt zich op het actief makelen tussen vraag en aanbod met betrekking tot maatschappelijke activiteiten, waardoor op termijn maatschappelijke organisaties, bewonersgroepen en de (internationale) studentenpopulatie elkaar beter weten te vinden en de leefbaarheid in de stad vergroot wordt. Match heeft dan ook een tweeledige doelstelling:

- Studenten de mogelijkheid bieden om door middel van maatschappelijke werkzaamheden zichzelf breder te ontwikkelen naast hun studie
- Het verbeteren van de leefbaarheid in de buurten

De pilot Match zal ook een bijdrage leveren aan het verder invulling geven aan de branding van Maastricht en de afgesloten City Deal Kennis Maken 2016-2018.

Daarnaast is de doelstelling dat Match uiteindelijk als onafhankelijke stichting zal functioneren met de bijbehorende organisatie- en financieringsstructuur.

Pilot Keurmerk Studentenhuisvesting

In het kader van het actieprogramma Student en Stad en het prioritaire thema leefbaarheid, is er veel discussie gevoerd over kamerverhuurpanden door het woningsplitsingsbeleid, handhavingsacties en het project 'Veilige Kamers'. Er kwam toen vanuit verschillende partijen de nadrukkelijke wens naar voren om een keurmerk voor kamerverhuurpanden te realiseren. Een keurmerk waarin zaken als (brand)veiligheid, gedragsregels voor huurder en verhuurder, goed beheer, bewustwording, regulering van overlast en uitwassen op de verhuurmarkt zouden kunnen worden gecombineerd. Een goed functionerend keurmerk heeft veel voordelen:

- Het kwaliteitsniveau van de kamerverhuurpanden gaat omhoog: Maastricht aantrekkelijke studentenstad;
- Beter inzicht in de verhuurmarkt en beter systeem voor controle van de veiligheid
- Duidelijkheid over betrouwbare, veilige panden voor de huurders;
- Een duidelijk aanspreekpunt voor buurtbewoners bij eventuele problemen en overlast
- Verhuurders kunnen zich positief onderscheiden en zijn bewuster van zaken die zij moeten regelen

Het keurmerk is dus een veelomvattend onderwerp waar verschillende portefeuillehouders mee te maken hebben. Binnen de gemeentelijke organisatie ligt de trekkersrol van het Keurmerk bij de beleidsafdeling Wonen. De Vereniging Verhuurders Woonruimtes Maastricht (VVWM) heeft het initiatief genomen om te komen tot dit keurmerk. Dit keurmerk wordt beheerd door de in oprichting zijnde Stichting Prettig Wonen Keurmerk waar de VVWM en Stichting Studentenhuisvesting Maastricht (SHHM) zitting in nemen.

Nog niet alle onderdelen van het keurmerk zijn helemaal uitgewerkt. Een werkgroep bestaande uit vertegenwoordigers van de UM, de woningcorporaties, particuliere verhuurders, brandweer en gemeente is inmiddels aan de

slag om het keurmerk verder uit te werken. De gemeente Maastricht, afdeling wonen, vervult daarin een procescoördinerende rol die wordt afgestemd met het programma Student en Stad. Ook is er een klankbordgroep met bewoners(groepen) en de studentenraad ingesteld.

De kosten van de opstartfase zijn door de VVWM begroot op €50.000. Aan de gemeente Maastricht is een bijdrage gevraagd van €20.000,- om de opstartfase te faciliteren. Dit bedrag is eenmalig toegekend vanuit het budget Student en Stad. De onderwijsinstellingen dragen €10.000 bij, de Corporaties €10.000,- en de VVWM €10.000,-. Na de initiële opstartkosten is het de bedoeling dat het Keurmerk zelfvoorzienend is. Met dit financieel besluit wordt tegemoet gekomen aan de eerder gedane toezegging de totstandkoming van het keurmerk als gemeente Maastricht te willen ondersteunen. De uitrol en de uitvoering van het keurmerk ligt bij de stichting zelf.

KEURMERK STUDENTEN HUISVESTING

Start in 2017

BETROKKEN PARTIJEN

Het Keurmerk is een particulier initiatief van VVWM dat wordt ondersteund door gemeente Maastricht, UM en woningcorporaties

Uitvoering door stichting

DOELSTELLING PROJECT

Het verbeteren van de kwaliteit van studentenhuisvesting, het inzichtelijk maken van de huurmarkt en fungeren als aanspreekpunt

INKADERING PRIORITEIT

Aantrekkelijke universiteitsstad, transparantie, verbeteren van kwaliteit studentenhuisvesting en -de leefbaarheid in de buurten

BEREIK

Het Keurmerk wordt momenteel uitgewerkt door een werkgroep bestaande uit vertegenwoordigers van gemeente, UM, brandweer, verhuurders en woningcorporaties

INVESTERINGEN

De bijdrage vanuit de gemeente Maastricht is €20.000. De onderwijsinstellingen dragen €10.000 bij, de corporaties €10.000,- en de VVWM €10.000,-

KEURMERK STUDENTENHUISVESTING

3.4 Uitdagingen Student en Stad 2017 en verder

Op dit moment liggen de uitdagingen van Student en Stad voor 2017 en verder nog steeds in de vijf prioriteiten die vastgesteld zijn in 2015. Hier komen de uitdagingen bij die in het beoordelingskader besproken worden. Samen vormen zij de basis voor de conclusies en aanbevelingen die in hoofdstuk vijf verder uitgewerkt zijn.

3.4.1 Branding van Maastricht als internationale universiteitsstad

Gelijk aan de periode 2015-2016 zal ook in 2017 en verder de branding van Maastricht als internationale universiteitsstad een van de prioriteiten zijn. Het zich profileren als een “sociale en saamhorige stad [...] die zich steeds nadrukkelijker ontwikkelt en profileert als een internationale universiteitsstad [...] met een top leef-, werk-, en verblijfsklimaat voor bewoners en bezoekers” is hierin van groot belang. De ambitie voor Maastricht als werkplaats van Europa en als internationale kennis- en ontmoetingsstad is in dezen ook essentieel. In 2017 en verder zal deze branding dan ook een grote rol blijven spelen, waarvan in het kader van Student en Stad de eerder genoemde City Deals onderdeel uitmaken. Het gaat hierin om de City Deal Kennis Maken (2016-2018) en de City Deal Eurolab: grensoverschrijdend werken, leren en ondernemen.

City Deal Kennis Maken 2016-2018

Sinds eind 2016 is Maastricht actief betrokken bij de sluiting van een City Deal met onder anderen het Netwerk Kennissteden, de Rijksoverheid, de VSNU en de Vereniging Hogescholen. Deze City Deal richt zich op de samenwerking van de Rijksoverheid met steden en stedelijke netwerken in het kader van de totstandkoming van de Agenda Stad, die door middel van deelname van kennisinstellingen en bedrijfsleven de innovatie en leefbaarheid van steden in samenhang moet versterken. Hiermee wordt niet alleen het concurrentievermogen en groeipotentieel van het Nederlandse stedennetwerk vergroot, maar wordt er ook actie ondernomen op het gebied van leefbaarheid en participatie van studenten.

De overkoepelende missie van het Netwerk Kennissteden is in het kader van Agenda Stad het leveren van een bijdrage aan de innovatiekracht van steden door een symbiose van stad en kennis. De City Deal is onderscheidend door de formulering van een ambitie ten aanzien van een (of meerdere) maatschappelijke opgave(n), het organiseren van agglomeratiekracht, de betrokkenheid van diverse publieke en private partijen en een innovatieve attitude die ook internationaal aanpreekt en uitgevent kan worden. Ook heeft de Agenda Stad via het Pact van Amsterdam (2016) een internationale context gekregen, die past bij de ambities van Maastricht. De Agenda Stad, of *Urban Agenda for the EU* heeft als doel “to contribute to enhancing the knowledge base on urban issues and exchange of best practices and knowledge. Reliable data is important for portraying the diversity of structures and tasks of Urban Authorities, for evidence-based urban policy making, as well as for providing tailor-made solutions to major challenges”.

De City Deal Kennis Maken heeft een aantal ontwikkelopgaven opgesteld waar Maastricht zich met de ondertekening van de City Deal aan heeft verbonden. Deze ontwikkelopgaven of resultaatopgaven zijn als volgt:

1. *Samenwerkingsverbanden opzetten tussen stadsbestuurders en bestuurders van universiteiten en hogescholen op grootstedelijke thema's.*
 - Hier hoort bij dat de initiatiefnemende universiteitssteden in 2017 een strategische agenda zullen opstellen, waarin de grootstedelijke thema's worden bepaald en uitgewerkt, er voor ieder thema een trekker wordt aangewezen en zal er een start gemaakt worden met de discussie over hoe meer studenten, onderzoekers en docenten bij grootstedelijke thema's te betrekken. Van alle partijen wordt eveneens het beschikbaar stellen van deskundige capaciteit vereist.

2. *Verankering succesformules, uitwisseling en monitoring voortgang.*

- Dit betekent dat partijen er naar streven zoveel mogelijk voort te bouwen op succesvolle praktijken bij samenwerkingspartners. Ervaringen moeten uitgewisseld worden en de voortgang van de City Deal moet bewaakt worden. Via deze City Deal zullen daarom de succesformules van de rijke leeromgevingen zichtbaar gemaakt. Te denken is aan een inventarisatie van initiatieven waarbij gewerkt wordt met 'de samenleving als leeromgeving' en de opbrengsten van het werken met zo'n leeromgeving. De City Deal moet uitgroeien van een ambitiedocument naar een bewezen en zichtbaar succesvolle werkwijze. Partijen verbinden zich aan de doelstellingen in dit document en zullen de realisatie ervan gezamenlijk organiseren. Binnen 6 maanden na ondertekening van de City Deal zullen zij daar invulling aan geven.

City Deal Eurolab

Naast de City Deal Kennis Maken (2017) heeft Maastricht zich ook verbonden aan de Citydeal Eurolab: grensoverschrijdend werken, leren en ondernemen. Deze deal is gesloten met de gemeenten Heerlen en Sittard-Geleen, het college van Gedeputeerde Staten van de provincie Limburg, Stichting Limburg Economic Development (LED), de Rijksoverheid, Brightlands Campussen en de Universiteit Maastricht. Het doel van deze City Deal is het samen werken van overheden, private partijen, kennisinstellingen en andere actoren aan de totstandkoming van de Agenda Stad die de groei, innovatie en leefbaarheid van steden in samenhang moet versterken om daarmee het concurrentievermogen en groeipotentieel van het Nederlandse steden netwerk te vergroten.

De City Deal Eurolab vindt een basis in het position paper Agenda Stad Zuid-Limburg 2020, waarin de steden Heerlen, Sittard-Geleen en Maastricht hun ambities in het kader van Agenda Stad reeds hebben beschreven. Deze ambities zijn gebaseerd op de analyses van de Transformatiemonitor Limburg, Grensoverschrijdend perspectief Zuid-Limburg¹, de Atlas van kansen voor Zuid-Limburg, Tongeren, Hasselt, Luik en Aken, de beleidsverkenning Nederland van het ministerie van I&M2, het Provinciaal Omgevingsplan Limburg (POL) en de daarop gebaseerde bestuursafspraken POL-Zuid-Limburg, het beleidsplan van het triple helix netwerk Limburg Economic Development (LED) en de MIRT-agenda.

Het Eurolab wordt een werkplaats waarin Nederlandse, Duitse en Belgische bedrijven, uitvoeringsorganisaties, kennis- en maatschappelijke instellingen, de rijksoverheid, provincies en

steden aan de hand van concrete casuïstiek kansen en uitdagingen op het gebied van grensoverschrijdend werken, leren en ondernemen onderkennen en mogelijke oplossingen verkennen. Er zijn in de City Deal Eurolab een zestal doelstellingen- en resultaatafspraken vastgelegd:

1. De inrichting van een Eurolab grensoverschrijdend werken, leren en ondernemen.
2. Vergroten van grensoverschrijdende arbeidsmobiliteit van (V)MBO- en HBO personeel, met name gericht op de stuwende sectoren in de Euregio Maas-Rijn (automotive, chemie, ICT, zorg).
3. Meer toptalent van buiten de EU aan de kennisinstellingen in de Euregio Maas-Rijn te binden.
4. Een forse toename van uitwisseling van docenten en studenten tussen de onderwijs en onderzoeksinstituten in de Euregio Maas-Rijn.

5. Het vergroten van de grensoverschrijdende innovatiekracht van het MKB in de Euregio Maas-Rijn.
6. Verankeren van succesvolle formules om grensoverschrijdend werken en ondernemen te bevorderen.

3.4.2 B(l)oeiend studentenleven – inzicht en aanbod in activiteiten voor studenten

Bij de start van het actieprogramma in 2013 werd geconstateerd dat het inzicht- en aanbod in activiteiten voor studenten, evenals de mogelijkheid deze zelf te organiseren, een knelpunt was. Er zijn in de jaren 2015-2016 diverse pilots gestart en op het gebied van de prioriteit B(l)oeiend studentenleven gaat het hier voornamelijk om de pilot Kaleido, eerder bekend als de International Students Club. Daarnaast ligt ook voor 2017 en verder de focus op het verder afstemmen en monitoren van de groeiende vraag naar het faciliteren van evenementen en activiteiten.

Pilot Kaleido

In 2015 is de pilot Kaleido opgestart met als doel het realiseren van een ontmoetingsplek voor internationale- en internationaal georiënteerde studenten. Naar planning zal Kaleido in 2019 plaats bieden aan 400 personen op de locatie in de Timmerfabriek, die zo'n 700 vierkante meter beslaat. Op het moment van schrijven wordt er gewerkt aan verder uitwerking van zowel de inhoud als de financiële kaders door het projectteam Kaleido van de UM, met als doel om in 2018 in de vorm van een onafhankelijke stichting te kunnen functioneren met bijbehorende financiering- en organisatiestructuur. Hoewel de uitwerking van de pilot Kaleido niet compleet is en de uitrol hiervan in 2018 pas in zijn volle omvang zal gaan functioneren, maakt Kaleido nu al een belangrijk onderdeel uit van het actieve (internationale) studentenleven in de stad en worden er met regelmaat evenementen georganiseerd.

Het actief verweven van Kaleido met de (internationale) studentenpopulatie in Maastricht en het bereiken van de definitieve

rechtsvorm van onafhankelijke stichting is een uitdaging voor de periode 2017 en verder, waar samen met het projectteam van de Universiteit Maastricht aangewerkt zal worden.

3.4.3 Openbaar vervoer en bereikbaarheid

Evenals in 2015-2016 zal ook in 2017 en verder de rol van de gemeente en UM in het dossier vervoer en (Euroregionale) bereikbaarheid beperkt zijn, en zal zich voornamelijk richten op het actualiseren van de afspraken over bereikbaarheid en het lobbyen voor- en onderbouwen van de noodzaak het openbaar vervoer en bereikbaarheid te verbeteren. Deze prioriteit valt in de dagelijkse praktijk niet langer onder de kernpunten van het actieprogramma en de uitvoering hiervan is belegd bij Maastricht Bereikbaar.

Pilot Studentenaanpak Maastricht Bereikbaar (2015-2018)

De Studentenaanpak van Maastricht Bereikbaar in het kader van Beter Benutten I ligt aan de basis van deze prioriteit, en de in 2015 opgestarte pilots Parkeren op afstand en Slim Studeren Slim Reizen krijgen tot en met 2018 een vervolg.

De Studentenaanpak is een gerichte aanpak op basis van gegevens die aangeleverd worden door de Universiteit Maastricht, waar een mobiliteitsscan naar het reispatroon van studenten onderdeel van uitmaakt. In samenspraak met de Universiteit Maastricht, Zuyd Hogeschool, Leeuwenborgh en vanuit de doelgroep zelf wordt er gewerkt aan de hand van ontwikkelingen op het gebied van bereikbaarheid en openbaar vervoer.

Er zijn een aantal doelstellingen vastgesteld voor de beide pilots:

- Studenten anders laten reizen (b.v. fiets, E-bike).
- Studenten buiten of aan de rand van de stad laten parkeren (met voor- en natransport b.v. Park+Bike)
- Anders roosteren waardoor studenten op andere tijdstippen reizen

- Meer studeren op afstand (flipping the classroom)

De aanpak is opgezet vanuit een bottom-up benadering, die er vanuit gaat dat de input grotendeels wordt uitgeleverd vanuit de doelgroep zelf. Daarnaast zal de opzet aansluiten bij reeds bestaande structuren, zoals de werkgroep mobiliteit die georganiseerd is vanuit Student en Stad.

3.4.4 Communicatie en informatie

Eén van de thema's die de meeste prioriteit had bij de start van het actieprogramma Student en Stad was het voorzien in duidelijke up-to-date informatie over studeren in Maastricht in al haar aspecten. In 2015 is gestart met de driejarige pilot van studentenportal MyMaastricht.nl, waarmee wordt voorzien in een Engelstalig portal voor (internationale) studenten dat informatie biedt inzake gezondheidszorg, vervoer, geldzaken, huisvesting, sport, cultuur, vrije tijd en sociale media.

Pilot Studentenportal MyMaastricht.nl

Op 3 maart 2015 is de studentenportal MyMaastricht.nl gelanceerd voor een driejarige pilot, lopend tot en met 2018. De dagelijkse uitvoering van het studentenportal is ondergebracht bij het Student Service Center (SSC) van de UM, en de doelstelling is om MyMaastricht in de vorm van een stichting voort te zetten, met (financiële) ondersteuning van de gemeente Maastricht. Hiervoor is in 2015 ingestemd met een bijdrage van de gemeente Maastricht van maximaal €47.500.

Voor 2017 en verder ligt de focus van MyMaastricht op het structureel integreren van studentenportal MyMaastricht.nl in de communicatiekanalen van de UM en Zuyd Hogeschool, het verder ontwikkelen van secties op de website (onder anderen nieuwe media en vacatures) en het voorbereiden van een uitgebreide evaluatie die zal plaatsvinden in de zomer van 2017. Ook wordt er gewerkt aan het versterken van de verbinding met andere organisaties zoals de International Service Desk, Holland Expat Centre, Breaking Maas en MUSST.

Stadsreporters Thuis in Maastricht

Er wordt op dit moment een begin gemaakt aan het werken met stadsreporters die via Thuis in Maastricht, een digitaal platform van en voor de inwoners van Maastricht, verhalen, foto's en video's leveren die een blik geven op thema's die binnen de stad spelen, gericht op studenten in de buurt. Daarnaast worden bewoners op de hoogte gehouden van ontwikkelingen in de buurt door middel van het delen van kennis, ideeën en initiatieven.

3.4.5 Integratie en leefbaarheid

In 2017 gebeurt er veel op het gebied van de prioriteit integratie en leefbaarheid. Hoewel er sinds de start van het actieprogramma veel activiteiten zijn georganiseerd gericht op het verbeteren van integratie en leefbaarheid en de relatie student en bewoner, vereist dit continue voortzetting, ook met het oog op de wisselende studentenpopulatie en de focus op overlast. De pilot Housing Helpdesk en de pilot Keurmerk Studentenhuisvesting zijn hier belangrijke onderdelen van.

Pilot Housing Helpdesk

Na de start van de pilot Housing Helpdesk in 2015 wordt er toegewerkt naar het oprichten van een Huurteam om studenten te helpen problemen op te lossen die gerelateerd zijn gerelateerd aan de huur van hun kamer of appartement. Uitgangspunt voor het Huurteam is dat deze uiteindelijk zal functioneren als een zelfstandige stichting om volledig onafhankelijk te kunnen opereren. Deze zal, in de vorm van een stichting, door de gemeente gefinancierd worden, net als de andere reeds opgerichte Huurteams in Nederland.

In de bijlage is een overzicht opgenomen van de zaken die de Housing Helpdesk op 1 jaar tijd heeft behandeld. Het gaat dan om respectievelijk de periode mei 2015 – december 2015 en januari 2016 en mei 2016.

- In totaal gaat om 285 zaken op ongeveer 1 jaar tijd (mei 2015 - mei 2016)
- De verwachting is dat het totaal aantal zaken in 2016 (kalenderjaar) tussen de 300 en 350 uit zal komen.
- In die 285 zaken (deels alleen advieszaken) hebben we studenten

ongeveer 44.000 euro in 2015 en al 12.000 euro in 2016 kunnen besparen aan te veel betaalde huur en terugvorderingen van bijvoorbeeld waarborgsommen.

- 1 projectleider 0,8 fte
- 1 studentmedewerker 0,2 fte (op 0-urenbasis)
- 6 vrijwilligers gemiddeld 4 uur per persoon per week.

Pilot Match

Zoals eerder genoemd onderzoekt de pilot Match op welke gebieden studenten een bijdrage kunnen leveren aan het oplossen van grootstedelijke problemen zoals laaggeletterdheid, leerachterstanden bij jongeren, obesitas, stille armoede enzovoorts. Het leeuwendeel hiervan behelst dan ook het actief makelen tussen vraag en aanbod met betrekking tot maatschappelijke activiteiten, waardoor op termijn maatschappelijke organisaties, bewonersgroepen en de (internationale) studentenpopulatie elkaar beter weten te vinden en de leefbaarheid in de stad vergroot wordt.

De pilot Match heeft op 22 februari 2017 de officiële aftrap gehad en gaat met een projectteam aan de slag om een overzicht te maken van alle bestaande maatschappelijke initiatieven waar studenten wel- of niet bij betrokken zijn. Na deze inventarisatie zullen verbindingen die er niet zijn gelegd worden, en wordt bekeken welke problemen er zijn in de verschillende wijken van Maastricht om vervolgens vast te stellen of het mogelijk is om met kennis van studenten een oplossing aan te reiken. Uiteindelijk moet er ook een methode ontwikkeld worden waarmee student en het vrijwilligerswerk met elkaar gematcht worden.

Match zal ook een bijdrage leveren aan het verder invulling geven aan de branding van Maastricht en de afgesloten City Deal Kennis

Maken 2016-2018. Daarnaast is de doelstelling dat Match uiteindelijk als onafhankelijke stichting zal functioneren met de bijbehorende organisatie- en financieringsstructuur. Voor 2017 en verder kan er gesteld worden dat de kosten van de pilot €160.000 zijn, welke gedeeld worden door gemeente Maastricht en Universiteit Maastricht.

Pilot Keurmerk Studentenhuisvesting

Op 18 juni 2015 hebben de belanghouders bij de pilot Keurmerk Studentenhuisvesting bevestigd dat een breed gedragen Maastrichts keurmerk studentenhuisvesting als preventieve kwaliteitsstempel kan gaan fungeren. Naar aanleiding hiervan is een dialoog op gang gekomen en wordt er op dit moment gewerkt aan een voorstel voor een Maastrichts keurmerk.

Het keurmerk is een veelomvattend onderwerp waar verschillende portefeuillehouders mee te maken hebben en dat binnen de gemeentelijke organisatie getrokken wordt door de beleidsafdeling Wonen. Op dit moment zijn nog niet alle onderdelen van het keurmerk volledig uitgewerkt en een werkgroep bestaande uit vertegenwoordigers van de UM, de woningcorporaties, particuliere verhuurders, brandweer en gemeente is momenteel aan de slag om het keurmerk verder uit te werken. De gemeente Maastricht, afdeling wonen, vervult daarin een procescoördinerende rol die wordt afgestemd met het programma Student en Stad. Ook is er een klankbordgroep met bewoners(groepen) en de studentenraad ingesteld.

Evenals de andere pilots die gestart zijn vanuit de verschillende prioriteiten van het actieprogramma Student en Stad, is het de bedoeling dat het keurmerk na de initiële opstartkosten van €50.000 zelfvoorzienend zal zijn in de vorm van een stichting.

Pilot Toezicht en Handhaving Woonoverlast

Begin 2017 was voor het eerst sprake van het starten van een pilot op het gebied van toezicht en handhaving op woonoverlast bij kamerbewoning. Deze pilot zal lopen in de periode 1 maart tot en met 30 september 2017 met uitzondering van de maand juli.

De doelstelling van de pilot is verdeeld over vier onderdelen:

1. Ervaring opdoen met actieve(re) reactie op meldingen van woonoverlast door kamerbewoners
2. Signaal afgeven aan de overige inwoners (dat we de meldingen serieus nemen), aan de veroorzakende kamerbewoners (dat de gemeente het niet allemaal zonder meer accepteert) en aan de pandeigenaren (dat zij ook een verantwoordelijkheid hebben)
3. Monitoren waar die meldingen over gaan (geluid, afval, fietsen bv), waar en wanneer die het meest voorkomen, en wat de mogelijkheden zijn om daar tegen op te treden
4. Uiteindelijk doel is het ervaren van minder overlast en een verbetering van de relatie kamerbewoners en stad

De opdrachtgever van deze pilot is burgemeester Penn-te Strake en zal uitgevoerd worden door Team Handhaven Openbare Ruimte en de politie. Er gaat gewerkt worden aan de hand van het principe dat alle meldingen binnenkomend bij 14043 nagetrokken zullen worden en er dus niet op voorhand sprake is van selectie door middel van een vraagprotocol. Stijl en strategie van optreden is in eerste instantie pedagogisch en vermanend (gele kaart en bij herhaling is ook sanctionerend optreden mogelijk. De praktijk moet nog gaan uitwijzen wat de meest geschikte instrumenten daartoe zijn.

In de praktijk zal er gewerkt worden met een patrouille van twee gemeentelijke handhavers die de expliciete taak hebben te reageren op meldingen over overlast door waarbij het volgens de melders gaat om studenten of kamerbewoners, geen andere taken. Vooralsnog gaat het hierbij om twee avonden/nachten per week, waarbij de patrouille beschikbaar is tussen 22:00 en 02:00 uur.

De problematiek wordt als 'nazorg', verbreed naar andere partners om de oplossingskracht

te vergroten. Andere partners zijn de wijkagent, buurtwerk en – bemiddelaars, paneigenaren, corporaties enzovoorts. Daarnaast is er aandacht voor gerelateerde overlast of verstoring in de aanloopstraten naar het uitgaanscentrum. Ook aandacht voor overlast in de openbare ruimte van het uitgaanscentrum zelf. Voor horecagelegenheden is reeds voorzien in toezicht en handhaving door Handhaven WABO).

De geraamde kosten voor de pilot zijn € 71.500,-

4. Beoordelingskader

4.1 Globale beoordeling actieprogramma

4.1.1 SWOT-analyse

Voor de globale beoordeling van het actieprogramma wordt gebruik gemaakt van een SWOT-analyse als basis voor de voornaamste methode, de TOWS-analyse. De term SWOT-analyse is een acroniem voor Strengths, Weaknesses, Opportunities en Threats en wordt gebruikt om de essentiële competenties, oftewel krachten en zwaktes te identificeren en deze te gebruiken om optimaal effect te behalen uit de kansen en het counteren van bedreigingen. De SWOT-analyse gaat vooraf aan het opstellen van een strategische planning en baseert zich op een panel van experts. In deze evaluatie is het panel van experts opgebouwd uit de personen die sinds 2013 betrokken zijn bij het actieprogramma Student en Stad en is de informatie behaald uit uitvoerige interviews. Figuur 3 (zie onderstaand) illustreert de opbouw- en inhoud van de klassieke SWOT-analyse.

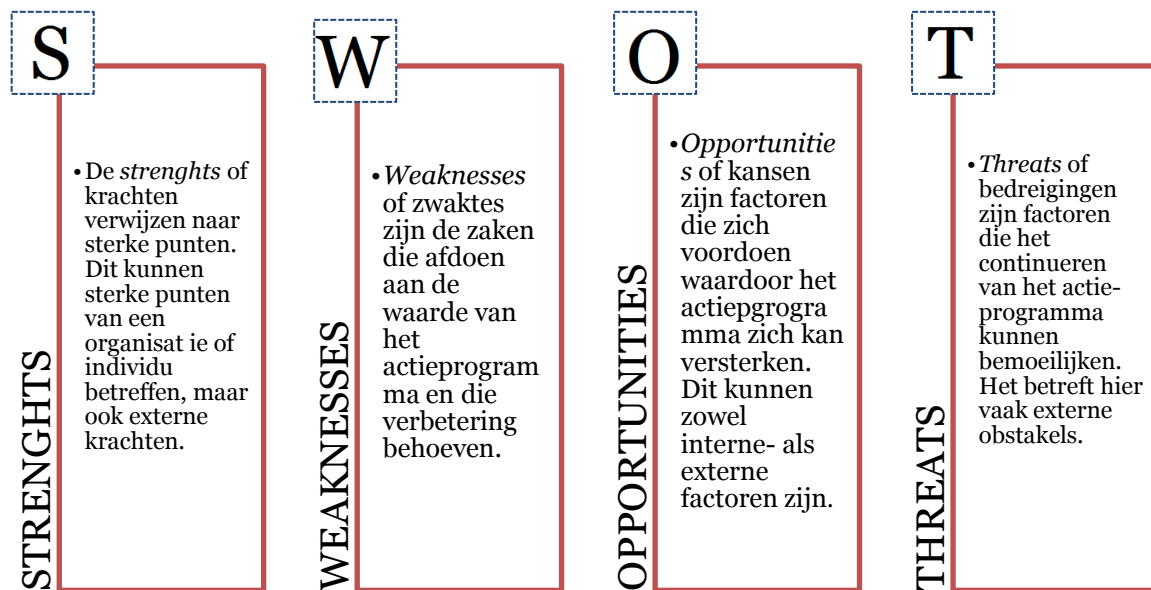
van het actieprogramma Student en Stad worden samengevoegd in de SWOT-analyse komen we tot een aantal sterktes, zwaktes, kansen en bedreigingen. Figuur 4 illustreert op hoofdlijnen de resultaten van de beknopte SWOT-analyse die in de rest van dit hoofdstuk worden uitgewerkt.

Interne factoren: sterktes en kansen

Sterktes

- **Maastricht als internationale universiteit- en kennisstad**
Maastricht staat bekend als een internationale studentenstad waarin meer dan 10% van de bevolking student is, waarvan meer dan de helft internationaal is. Daarnaast wordt de stad gekenmerkt door de UM met een reputatie als een van de beste jonge universiteiten ter wereld, wordt Zuyd Hogeschool geroemd om haar brede scala aan opleidingen en zijn er meerdere andere (internationale) onderwijs- en kennisinstellingen in de stad te vinden.

Figuur 3. Conceptuele illustratie SWOT-analyse

om de tafel zit met partners van onderwijs- en kennisinstellingen en spreekt over het bewerkstelligen van gezamenlijke ambities. De deelname van de verschillende partners en het contact dat er is wordt unaniem benoemd als de grootste kracht.

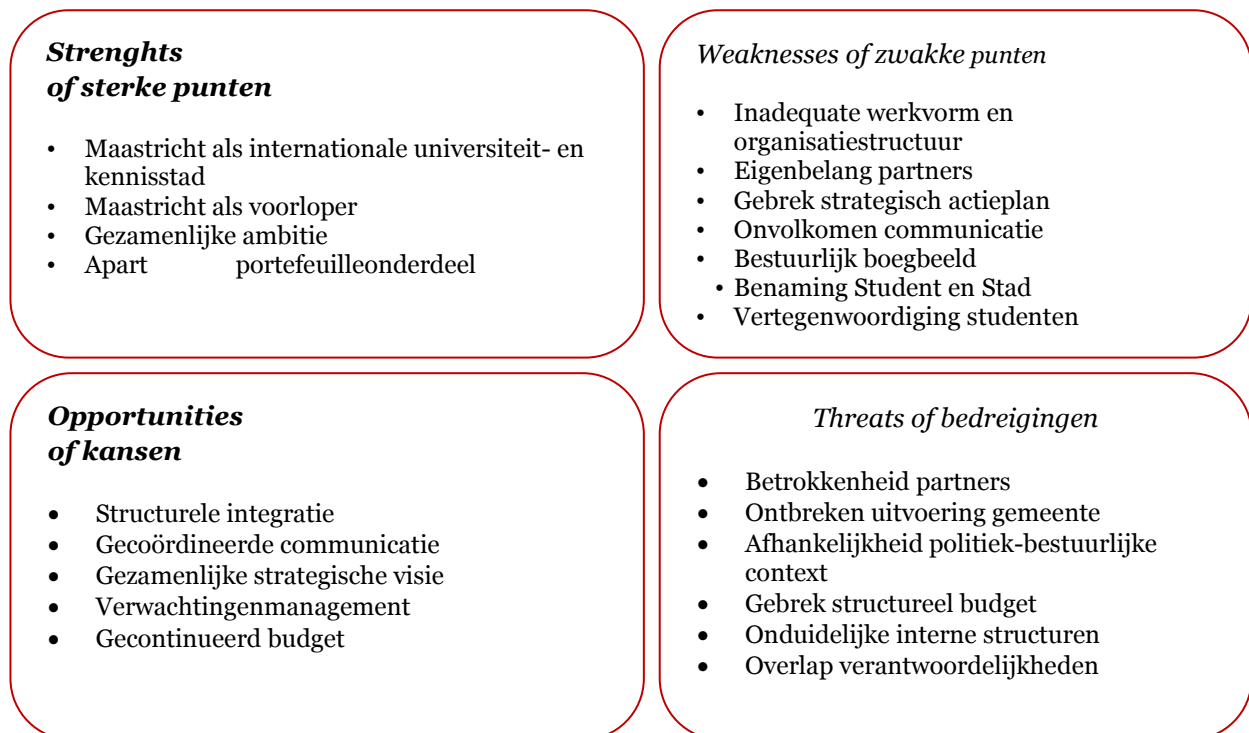
- **Gezamenlijke ambitie**
Het grote draagvlak vanuit de verschillende partijen voegt toe aan het vorige winstpunt – naast het om de tafel zitten zijn de verschillende partijen het ook allemaal unaniem eens met één overkoepelende doelstelling: Maastricht transformeren tot een echte (internationale) universiteitsstad en studentenstad, waarin de leefbaarheid voor alle bewoners optimaal is en (internationale) studenten maximaal geïntegreerd zijn.

buitengewoon, en spreekt voor het belang dat er in Maastricht gehecht wordt aan zowel student als inwoner.

Kansen

- **Structurele integratie**
Het effectief functioneren van het actieprogramma legt een stevige basis voor integratie van (internationale) studenten, zelf als ze slechts een beperkte tijd inwoner van de stad zijn. Integratie zal studenten aan de stad en de bewoners binden, en daarmee de kans vergroten dat studenten zich permanent vestigen in de stad.

Figuur 4. SWOT-analyse op hoofdlijnen

Strengths of strong points

- Maastricht als internationale universiteit- en kennisstad
- Maastricht als voorloper
- Gezamenlijke ambitie
- Apart portefeuilleonderdeel

Weaknesses of weak points

- Inadequate werkvorm en organisatiestructuur
- Eigenbelang partners
- Gebrek strategisch actieplan
- Onvolkomen communicatie
- Bestuurlijk boegbeeld
- Benaming Student en Stad
- Vertegenwoordiging studenten

Opportunities of chances

- Structurele integratie
- Gecoördineerde communicatie
- Gezamenlijke strategische visie
- Verwachtingenmanagement
- Gecontinueerd budget

Threats of dangers

- Betrokkenheid partners
- Ontbreken uitvoering gemeente
- Afhankelijkheid politiek-bestuurlijke context
- Gebrek structureel budget
- Onduidelijke interne structuren
- Overlap verantwoordelijkheden

- **Apart portefeuilleonderdeel**
Het is op nationaal niveau uitzonderlijk dat Student en Stad, of studentenbeleid op zich een apart wethoudersonderdeel is. Het opnemen van Student en Stad in de portefeuille van de coördinerend wethouder middels het Coalitieakkoord van 2014 is

- **Gecoördineerde communicatie**
Gecoördineerde communicatie, zowel intern- als extern kan een groot winstpunt zijn. Hierdoor worden de onderlinge banden versterkt en duidelijke communicatie vergemakkelijkt ontegenzeggelijk de samenwerking.

- **Gezamenlijke strategische visie**
Het opstellen van een gezamenlijke strategische visie wordt gezien als de grootste kans – dit proces behoeft nauwe samenwerking en duidelijkheid en zal zowel op korte- als op lange termijn op bestuurlijk- en operationeel niveau zorgen voor meer gemoedsrust.
- **Verwachtingenmanagement**
Het opstellen van een strategisch plan loopt parallel aan duidelijkheid wat betreft *expectation- management* of verwachtingen management. Een gezamenlijke strategische visie biedt partners een kans om hun rol in het actieprogramma duidelijk vast te leggen en zichzelf daarmee in te bedden in het onderliggende fundament van Student en Stad. Dit hangt ook samen met onduidelijkheid wat betreft portefeuilleverdeling en budget.
- **Verkrijgen gecontinueerd budget**
Het voornaamste vooruitzicht voor Student en Stad is het verkrijgen van budget, ook na de periode 2016-2017. Vastgesteld en gecontinueerd budget dat (met voorwaarden) vrij besteedbaar is vereenvoudigt het beslisvormingsproces en zorgt voor meer gelijkwaardigheid tussen de betrokken partners. Ook biedt een gecontinueerd budget meer flexibiliteit voor het actieprogramma als dusdanig.

Externe factoren: zwaktes en bedreigingen

Zwaktes

- **Inadequate werkvorm en organisatiestructuur**
De overlegstructuur wordt veelal genoemd als ondoelmatig. De terugkeer van een coördinatiegroep en het verdwijnen van een afzonderlijk strategisch overleg en operationeel overleg wordt gezien als ongeschikt.
- **Eigenbelang betrokken partners**
Hoewel een groot winstpunt is dat alle partijen aan tafel zitten, zullen de verschillende partners altijd eigen belangen hebben, zowel intern als extern. Er is nog steeds onvoldoende begrip voor interne beslissingsstructuren, ook op het niveau van organisatieonderdelen.
- **Gebrek aan strategisch actieplan**
Verschillende personen geven aan dat, hoewel er in het actieprogramma een vijftal prioriteiten zijn vastgesteld, er een gebrek is aan een structureel- of strategisch actieplan. Hierdoor wordt soms de indruk gegeven dat er geen duidelijke visie is wat betreft Student en Stad. Dit heeft ook te maken met het feit dat er nog onvoldoende zicht is op de periode na 2017. Het hoge abstractieniveau van het overkoepelende doel en weinig
- **Onvolkomen communicatie**
Communicatie is een veelgenoemde zwakte, zowel tussen de partners als naar buiten toe. Dit heeft ook te maken met de belangen van de verschillende partijen. De communicatie naar studenten toe wordt gezien als een aandachtspunt, hoewel deze reeds in hoge mate verbeterd is. Daarnaast is de communicatie binnen- en tussen de organisaties vaak onvolkomen en onduidelijk, wat de onderliggende relaties aantast.
- **Bestuurlijk boegbeeld**
Het is van groot belang om een bestuurder te hebben die bij de verschillende bijeenkomsten aanwezig is om te laten zien dat het actieprogramma Student en Stad en de bijbehorende overleggen niet vrijblijvend is. De aanwezigheid van een bestuurlijk boegbeeld benadrukt het belang van Student en Stad.
- **Benaming Student en Stad**
De naam van het actieprogramma en het overkoepelende portefeuilleonderdeel wordt gezien als zwakte, het suggereert een scheiding tussen student en stad en is het tegenovergestelde van wat het actieprogramma ambieert.
- **Draagvlak/vertegenwoordiging studenten**
Het actieprogramma is wellicht te weinig gedeeld met (internationale)

studenten van zowel Universiteit Maastricht als Zuyd. Daarnaast wordt aangegeven dat de vertegenwoordiging vanuit studenten niet altijd representatief is voor de volledige studentenpopulatie.

- **Gemis betrokkenheid sociaal domein**
Een sterkere betrokkenheid van het sociaal domein vanuit de gemeentelijke organisatie wordt gemist, in het bijzonder wanneer het zaken betreft rondom leefbaarheid en veiligheid.

Bedreigingen

- **Betrokkenheid actieprogramma**
Partners voelen de bovenstaande zwaktes niet altijd optimaal betrokken bij het actieprogramma. Hierdoor wordt in bepaalde situaties bevoegdheid gemist. Dit hangt sterk samen met de eigenbaat die partijen hebben bij sommige actiepunten, en die bewust of onbewust meeweegt in de keuzes die gemaakt worden. Het ontbreken van een gevoel van gezamenlijk probleem-eigenaarschap wordt gevoeld als een bedreiging.
- **Ontbreken uitvoering gemeente**
Het ontbreken van uitvoerend of operationeel personeel bij de gemeente binnen Student en Stad wordt gezien als een bedreiging. Dit beperkt de mogelijkheid tot een operationeel overleg en, zo wordt gesteld, wordt bij voorkeur ondersteund of tegemoet gekomen door een financiële bijdrage. Er wordt gesteld dat er vanuit de gemeentelijke organisatie te weinig concreets geboden wordt, met name wat betreft de communicatie.
- **Afhankelijkheid politiek-bestuurlijke context**
De afhankelijkheid die het actieprogramma heeft van de politiek-bestuurlijke context is complex op twee fronten. De druk die komt vanuit de politiek en het stadsbestuur zorgt ervoor dat het actieprogramma vaak als niet-structureel wordt ervaren en meer focust op acute zaken dan de vastgestelde prioriteiten. Daarnaast is er niet altijd bij alle partners begrip voor de invloed van de politiek-

bestuurlijke context en de doorwerking hiervan op het actieprogramma.

- **Gebrek structureel budget**
Het ontbreken van structureel budget, ook na de periode 2016-2017 is zowel een kans, als een bedreiging. Het niet verkrijgen van gecontinueerd budget zou het voortzetten van het actieprogramma niet alleen ernstig belemmeren, maar wellicht zelfs onmogelijk maken.
- **Onduidelijkheid interne structuren**
Misverstanden over interne organisatiestructuren en de toegang tot het budget zorgt ervoor dat relaties tussen de betrokken partners bij tijd en wijle onder druk komen te staan. Onduidelijkheid over hoe met name de gemeentelijke organisatie functioneert wat betreft interne organisatiestructuur en de invloed die dit heeft op de toegankelijkheid van het budget zorgt ervoor dat relaties met de partners bij gelegenheid op scherp komen te staan. Vanzelfsprekend is dit een risico voor het succesvol continueren van het actieprogramma.
- **Overlap verantwoordelijkheden**
De randvoorwaarden die gesteld zijn voor het succesvol benaderen van de vijf prioriteiten die ten grondslag liggen aan het actieprogramma liggen op het snijvlak van verantwoordelijkheden van de verschillende betrokken wethouders, ondanks de aanwezigheid van de coördinerende wethouder. De onduidelijkheid die occasioneel ontstaat over de verdeling van verantwoordelijkheden vormt een bedreiging voor het adequaat continueren van het actieprogramma.

4.1.2 TOWS-analyse

Hoewel de SWOT-analyse een veelgebruikte methode is om zowel te evalueren als een nieuwe strategische planning op te bouwen, is deze niet compleet genoeg en in de praktijk blijken de effecten vaak minimaal als deze niet op een adequate wijze gestructureerd worden. Om de SWOT-analyse te versterken en te voorkomen dat deze ongewenste effecten heeft is een constructievere aanpak vereist, die we vinden in de TOWS-analyse of -matrix.

De TOWS-analyse is een acroniem voor Threats, Opportunities, Weaknesses en Strengths en is in de basis gelijk aan de SWOT-analyse, ware het niet dat de TOWS-analyse verder ontwikkeld is in een gefundeerde confrontatiematrix. Waar de SWOT-analyse een relatief op zichzelf staande analyse is die in veel gevallen niet voldoende onderbouwd is en daardoor misleidende resultaten kan genereren, vangt de TWOS-analyse deze tekortkomingen op door het integreren van een theoretische basis.

De TOWS-analyse (vanaf hier: TOWS-matrix) plaatst de letters in omgekeerde volgorde omdat het van essentieel belang is om de focus van de evaluatie niet te beperken tot zwaktes in relatie tot vastgestelde of mogelijke bedreigingen. De TOWS-matrix werkt de SWOT-analyse om tot een strategie die ingebouwd kan worden in het totale beleid. Dit gebeurt op basis van vier onderliggende doelstellingen:

1. De relatie tussen krachten en kansen leidt tot een deelstrategie
2. De relatie tussen zwaktes en kansen leidt tot een deelstrategie
3. De relatie tussen bedreigingen en krachten leidt tot een deelstrategie
4. De relatie tussen bedreigingen en zwaktes leidt tot een deelstrategie

Als de strategieën, gebaseerd op de onderliggende doelstellingen, verder uitgewerkt worden, ontstaat een matrix zoals in concept geïllustreerd is in figuur X. De vier

deelstrategieën die er uit komen zijn als volgt:

SO- strategieën:

De SO-strategieën zijn gebaseerd op *strengths & opportunities* met als doel de krachten in te zetten om de mogelijkheden te maximaliseren en optimaal te benutten.

WO- strategieën:

De WO-strategieën zijn gebaseerd op *weaknesses & opportunities* en er wordt hierbij geprobeerd om zwaktes te inimaliseren door optimaal gebruik te maken van mogelijkheden.

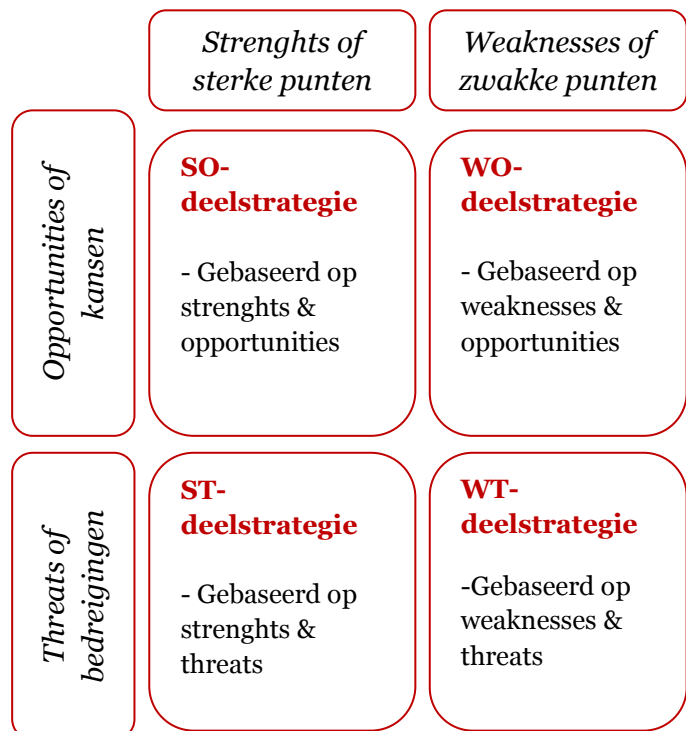
ST- strategieën:

De ST-strategieën zijn gebaseerd op *strengths & threats*. Het doel is om bedreigingen te minimaliseren door gebruik te maken van de krachten.

WT- strategieën:

De WT- strategieën zijn gebaseerd op *weaknesses & threats*. Deze combinatie is gericht op het minimaliseren van zwaktes en het vermijden van bedreigingen.

Figuur 5. Doelstellingen TOWS-matrix

Aan de hand van de verschillen strategieën kunnen strategische keuzes getoetst worden, maar kan ook een beoordelingskader voor eerder gemaakte keuzes opgesteld worden. Er komen uit de bovenstaande strategieën vier subvragen, bijdragend aan het de overkoepelende onderzoeksvraag naar voren. Wanneer deze worden toegepast op het actieprogramma Student & Stad komen de volgende vragen naar voren:

- SO- strategieën:

Hoe kunnen de krachten van Student & Stad ingezet worden om maximaal gebruik te kunnen maken van de kansen en mogelijkheden?

- WO- strategieën:

Hoe kunnen de kansen en mogelijkheden die Student & Stad biedt gebruikt worden om de ervaren zwaktes te overwinnen?

- WT- strategieën:

Hoe kunnen de zwaktes van Student en Stad geminimaliseerd worden en bedreigingen vermeden?

- ST- strategieën:

Hoe kunnen de krachten van Student en Stad gebruikt worden om zowel eigenlijke- als mogelijke bedreigingen te vermijden?

Als we gaan kijken naar de TOWS-matrix op basis van de bovenstaande subvragen, kan de matrix ingevuld worden als in de onderstaande figuur:

Figuur 6. Toegepaste TOWS-matrix

SO- deelstrategie

Op basis van de reeds bestaande samenwerking werken aan een gezamenlijke strategische visie die overtuigt tot het voortzetten van het stimuleringsfonds. Deze gezamenlijke opdracht versterkt ook onderlinge relaties

ST- deelstrategie

Wanneer wordt uitgegaan van de mogelijkheden die de grootste kracht, de samenwerking, biedt kan aan de verschillende bedreigingen, met name met betrekking tot onduidelijkheid en onbegrip het hoofd geboden worden

WO- deelstrategie

Het creëren van duidelijkheid en begrip omtrent verantwoordelijkheden, interne- en externe werkvormen en organisatiestructuren versterkt de basis voor het overwinnen van de ervaren zwaktes. Duidelijkheid en communicatie zijn hier essentieel

WT- deelstrategie

Door het verkrijgen van structurele financiële fondsen en het opzetten van een vernieuwde gezamenlijke visie, wordt de druk van de politiek-bestuurlijke context getemperd en kan er structureel gewerkt worden aan het uitwerken van de ambities van Maastricht als internationale universiteitsstad

4.2 Conclusies beoordelingskader

Wanneer wordt gekeken naar het beoordelingskader, los van financiële overwegingen (zie hiervoor het financieel overzicht) kan met name uit de vier strategieën die de strategische keuzes toetsen de conclusie getrokken worden dat, hoewel de zwaktes en bedreigingen in getale meer aanwezig zijn, de kansen en sterktes zwaarder wegen. De voornaamste zwaktes en bedreigingen komen vrijwel allen voort uit onduidelijkheid en kunnen ook het beste op dit front aangepakt worden.

Zwaktes en bedreigingen:

- **Werkvorm en organisatiestructuur**
 - Ondoelmatigheid overlegstructuur
 - Ontbreken uitvoering vanuit gemeentelijke organisatie (voornamelijk communicatie)
 - Vertegenwoordiging (internationale) studenten
 - Gemis betrokkenheid sociaal domein
- **Samenhang actieprogramma**
 - Te hoog abstractieniveau en ontbreken gevoel gezamenlijk probleemeigenaarschap
 - Complex door afhankelijkheid politiek-bestuurlijke context en overlap verantwoordelijkheden
 - Weinig structureel door ontbreken structurele financiële ondersteuning

De voornaamste krachten en kansen liggen in de reeds bestaande samenwerking, de gezamenlijke ambities en de positie die Maastricht heeft als voorloper.

Krachten en kansen:

- **Huidige positie en ambities voor de toekomst**
 - Positionering van Maastricht als internationale universiteit- en kennisstad
 - Actieprogramma Student en Stad in Maastricht als apart portefeuilleonderdeel wat uniek is en voorloopt op andere steden
 - Samenwerking en gezamenlijke ambities
- **Gestructureerd en gecoördineerd werken**
 - Het actieprogramma als geheel legt een stevige basis voor integratie van (internationale) studenten
 - Een gezamenlijke strategische visie versterkt de samenwerking en creëert duidelijkheid en gelijkwaardigheid
 - Op het gebied van (gecoördineerde) communicatie is nog veel winst te behalen
 - Structurele financiële ondersteuning vereenvoudigt het besluitvormingsproces, zowel intern als tussen de partners onderling

Wanneer de vier deelstrategieën worden samengevoegd, kan gekomen worden tot een overkoepelende strategie, die op basis van een piramidevorm kan worden geïllustreerd:

Het **behoud van budget** is van hoge prioriteit voor het voortzetten van het actieprogramma. Financiële ondersteuning is vereist om de duidelijkheid en gelijkwaardigheid te creëren die worden gemist. Ook is dit onmisbaar voor het opstellen van een gezamenlijke strategische toekomstvisie

Om de samenwerking te continueren en verdiepen is er behoefte aan een **gezamenlijk opgestelde strategische visie** - dit is een stelling die door alle betrokken partners benoemd wordt als fundament voor de toekomst.

Aan de basis van het succes van het actieprogramma ligt een gefundeerd, **stevig samenwerkingsverband** met een **duidelijke rolverdeling**, zowel tussen de betrokken partners als binnen de gemeentelijke organisatie

5. Conclusies en aanbevelingen

Op basis van de uitgevoerde interviews, observerende participatie en het onderzoeken van literatuur en beleidsstukken kunnen een aantal conclusies getrokken worden. Deze conclusies beantwoorden de onderzoeksvraag van deze evaluatie. Op basis van de conclusie en de beantwoording van de onderzoeksvraag worden een aantal aanbevelingen gedaan in het kader van de prospectieve visie op het actieprogramma Student en Stad. Kijkend naar de data die verzameld is en op basis van de uitkomsten van de SWOT- en TOWS-analyse kan de simpele conclusie getrokken worden dat het actieprogramma Student en Stad niet klaar is voor afronding. De pilotprojecten die gestart zijn sinds de start van het stimuleringsfonds zijn nog niet gereed om op eigen benen te staan en kijkend naar de ambities die Maastricht heeft zoals het zijn van een (internationale) universiteitsstad, ontmoetingsstad en kennisstad is het continueren van het actieprogramma onontbeerlijk.

Dit leidt tot de volgende conclusie:

Kan het actieprogramma Student en Stad na 2017 worden afgerond, gebaseerd op de ontwikkelingen tot op heden en de ambities voor de toekomst?

Terugblikkend

Ontwikkelingen tot op heden

Gebaseerd op de ontwikkelingen tot op heden heeft het actieprogramma Student en Stad veel bereikt. Er zijn een aantal grote projecten en evenementen bewerkstelligd die het belang van Student en Stad illustreren. Dit heeft echter ook een aantal vraagstukken blootgelegd.

Vooruitkijkend

Ambities voor de toekomst

Kijkend naar de ambities die Maastricht heeft als stad, gebaseerd op o.a. de Economische visie, de Stadsvisie, het coalitieakkoord en de strategische visies van UM en Zuyd liggen er nog veel kansen om de ambitie van Maastricht als internationale kennisstad, universiteitsstad en ontmoetingsstad

De vraag die volgt op de onderzoeksvraag, met name kijkend naar de toekomst is dan ook:

Als het actieprogramma Student en Stad na 2017 niet voltooid is, hoe dan verder?

Op deze vraag heeft de TOWS-analyse in hoofdstuk vier reeds geanticipeerd:

1. Samenwerking verder uitbouwen:

- Verduidelijking van rolverdeling
- Aanpassing in werkvorm en overlegstructuur

2. Gezamenlijke strategische visie

- Versterken samenwerking
- Structurele afspraken
- Creëren duidelijkheid en gelijkwaardigheid

3. Verkrijgen gecontinueerd budget

- Fundament voor de toekomst
- Verder uitbouwen huidige activiteiten
- Wellicht opstart nieuwe projecten

Al met al kan gesteld worden dat het actieprogramma Student en Stad na 2017 nog niet afgerond kan worden, gebaseerd op de ontwikkelingen tot op heden en de ambities voor de toekomst. De meerderheid van de lopende projecten zijn pilots die nog in de opstartfase zitten en tijd en middelen behoeven. Daarnaast is het belangrijk om in gedachten te houden dat deze pilots zich op het grensvlak van verantwoordelijkheden bevinden. Het actieprogramma Student en Stad is 'te breed' begonnen en deze brede stelling van prioriteiten is een mismatch gebleken met het beperkte beschikbare budget. Voor de toekomst is de voornaamste prioriteit het verbeteren en versterken van de reeds bestaande samenwerking. Concreet betekent dit dat er door de partners nieuwe afspraken gemaakt dienen te worden waarin zij zich verbinden aan waar zij voor staan met betrekking tot het actieprogramma Student en Stad.

ⁱ *“Beleidsvoorbereiding in een lerende overheid”*